

BERLYNE STATO BARIKADAS

VEL JAUNIMO SĄSKRYDIS. DERYBOS KOREJOJE EINA LABAI SUNKIAI. KARAS VYKSTA VISU STIP RUMU. BRITAI SU IRANU ATNAUJINO DERYBAS. AMERIKA GINKLUOSIS IR GINKLUOS.

Visa savaitė Korejoje praėjo tūpčiojime vietoje. Principu buvo susitarta dėl paliaubų procedūros, bet nesutarta dėl pačių paliaubų. Todėl karas Korejoje ligšiol tebevyksta visu stiprumu. Fronte ir užfrontėje vyksta karo veiksmai, kaip ir ligi susitarimo. Paskutinėmis dienomis JTO jėgos stipriai bombardavo priešų užnugarį, o ir fronte JTO jėgos pamėmė svarbių pozicijų. Iš bendrų pranešimų matyti, kad ypač stipriai veikia JTO aviatija.

Derybų komisija nesutaria dėl demarkacinės linijos.

JTO vadovybė pasiūlė demarkacinę liniją vesti pozicijomis, o komunistai — pagal 38 lygiagrečią. Tokiu būdu JTO frontas turėtų atsitraukti rytuose apie 35 mylias į pietus, tikrai Kaesingo srityje priešas turėtų kiek pasitraukti į šiaurę.

Derybos buvo pertrauktos. Antradienio derybos vėl nedavė jokio susitarimo. Komunistai prašė jiems duoti laiko susižinoti su savo vyriausybe.

Atrodo, kad agresorius kažko dėsia ir nežinia ko. Prileidžiama, kad komunistai ruošiasi naujam puolimui, kuris turėtų būti toks stiprus, kad JTO jėgas išmuštų iš Korejos. Tikrai tuo nenorima tikėti, nes jeigu priešas prašo taikos, tai jis nepasitiki savo jėgomis.

Iš Berlyno vėl pareina keistų žinių.

Ten ruošiamas jaunimo sąskrydis. Pernykštis sąskrydis žadėjo užvaldyti vakarinį Berlyną, o šiųmetis... stato vakarinio Berlyno pasieniais barikadas. Klausimas: kuriam tiks tai? Komunistai aiškinasi, kad tai daroma saugumo sumetimais, bet spėjama, kad rytinis Berlynas užbarikaduojama pasienį todėl, kad jaunimas neribėgtų į vakarinį Berlyną, kur jis gali pamatyti kitą gyvenimą ir pasipirkti laisvos spaudos, kurios sovietiniame sektoriuje nemato. Taigi: per metus viskas apsisvertė viršun kojomis...

Didelę, žymią naujieną sudaro faktas, kad

Iranas atnaujiną su Britanija derybas dėl naftos.

Tuo tikslu D. Britanija siunčia į Teheraną specialią komisiją, kuri atnaujins dėl naftos derybas.

Reikia pastebėti, kad Turkija su Graikija tariasi dėl įstojimo į Atlanto pakto valstybių tarpą.

Amerika, nežūrint derybų, ginkluojasi.

Ir, anot JAV valstybės vyrų, Amerika nenustos stiprinusi save ir Europos saugumą.

Idomus yra jų pareiškimas, kad Amerika dabar turi naują atominę bombą, kuri yra taikoma ginti Vakarų Europai nuo Sovietų užpuolimo. Ta A bomba dar nesanti niekur panaudota, bet esą žinoma, kad ji yra gera apsigynimo priemonė.

Trumanas už ginklavimąsi.

250 metų Detroito sukaktuvėse Trumanas pasakė programinę kalbą. Pirmiausia jis atremė jo politikos kritikus, o po to išdėstė, kodėl Amerika turi ruošti karui. Jis teigė, kad Rusija kiekvienu metu gali pradėti Trečią pasaulinį karą, kurią ji laiko paruoštą 4 milijonus kariuomenės, kurios dalį yra sutelkusi prie Mandžiūrijos sienos ir priešais Aliaską.

Ir Achesonas palaikė Trumano prašymą paremti laisvas šalis 8 su puse milijardo dolerių pagalba.

AMERIKOS PASIŪLYMAI IRANUI IR ANGLIJAI

Harrimanas pasiūlė Iranui ir Anglijai dėl nagtos šitaip susitarti: Naftos šaltinius Iranas nusavina ir eksploatacijos pelną pasiima sau; Šaltiniams naudoti sudaroma nauja Irano, D. Britanijos ir JAV bendrovė; JAV Iranui duoda 45 mil. dolerių; Iranas stiprina savo karių galią ligi pusės milijono kariuomenės. Bendrai planas priimtas ir detales jo aptars derybų komisija.

IŠ TREMTIES VEIKSNIŲ

ORO PAŠTU IŠ TREMTIES

ne, o ten ne visi VLIKo nariai gali nuvykti. Atsiranda tokių gudrių, jog taip suplanuoja po sėdžius, kad kai kurie nariai juose negalėtų dalyvauti. Tokiais atvejais padaromi „netikėti“ nutarimai, kaip kad neseniai atsitiko. Tai liečia tris kariškius, bet apie tai kitą kartą.

Amerika gali laukti TF valdytojo.

Jis turėjo jau būti Amerikoje, bet reikalai, kaip anksčiau sakytą, susipainiojo, įklimpo Vlikiniuose verpetuose ir ta kelionė atidėta, gal ligi rugpjūčio pabaigos, o gal iki rugsėjo pradžios.

Šiomis žiniomis, kurios, deja, nepasizymi dideliu aiškumu, turėčiau ir baigti šį trumpą pranešimą. Turiu pastebėti, kad šis metas labai nepalankus didesniai aiškumui. Aš ir

Portugalijos prezidentu liepos 22 d. išrintas gen. Francisco Craveiro Lopes.

Rinkimuose buvo leista išstatyti tikrai vienas kandidatas.

— Argentinos teismas už nusavintą „L. Prenza“ nutarė iš valdžios paimti bendrovės naudas \$ 1.366.915.

pats dėl ligos dar nespėjau tiksliau įeiti į vėžes, todėl pasižadų žinių kiek vėliau daugiau pasiekti, kai tik tai bus kitas klausimas ims aiškėti.

Diplomatinės smulkmenos.

Mus nustebino Eltos komunikatas apie tūlo mūsų tautiečio priėmimus pas Skandinavijos karalius. Privačios žinios yra visai kitos: su Švedijos karaliu buvo pasisveikinta vienos parodos metu; su Norvegijos karalium buvo pasimatyta kaip su senu pažįstamu, bet ne oficialaus vizito metu; su Danijos karalium visai neturėta pasimatymo. Mus, tremtinius, domina klausimas, kodėl Elta tokias žinias skelbia? Juk iš to naudos jokios.

Beje, mes dabar laukiame VLIKo derybų su Dipl. šefu, kuris dabar turi pasirodyti kažkurioje Europos vietoje. (hlj).

DUONOS VARGAI BERLYNE

Berlyne duonos vargai

Prieš kurį laiką rytinė zona panaikino duonos korteles. Keislingas mėnesius duonos užteko, bet dabar vėl stovi eilės prie kepyklų. Ji tiekiamą vien sekatorių pasėniuose esančioms valst. Handels-Organisation parduotuvėms. Komunistai duonos stokos kaltę verčia „varkų sabotaziniams“, kurie, girdi, slaptaisiais kanalais duoną išveža į vakarinius sektorius ir ten sunaikina...

Išskyrus duoną, miltus, bulves (jų vistik nėra), sėlinius barščius ir svogūnus, kiti mais to produktai racionuoti. Bet valst. krautuvėse visus maisto produktus pradavinėja laisvai: 1 kg sviesto — 24 markės, 1 kg pigiausios dešros 16 markių, 1 l pieno — 2 markės, 1 kg kv. miltų — 1,7 m., 1 kg duonos 0,60. Tekstilės dirbiniai parduodami laisvai, bet ir jų kainos vietiniams darbininkams nepasiekiamos. Pora menkų batų — 130—150 markių. Dvi račiai, foto aparatai, radijas, pa

skutinėm savaitėm vis mažiau pasirodo.

Kas ruošia Lietuvai enkavedistų šnipus.

Melnikaitės vardo partinio auklėjimo mokyklos vedėjas Moleinov'as turėjo progos pasiūlyti, kad mokykla spėjo paruošti 1000 „sąmoningų socializmo darbininkų“. Moleinov'as vienas iš tų, kurie Lietuvoje jautėsi, kaip toji dainoj:

„Pod nebom litovskoj tėvynė, gde seimas tancuoj suktinij, gde vedrami chleščet degtinė, tam ruskomu bratu gerai!“

Iš Berlyno Kremliaus į tremt.

Inžinierius Grigorij Klimov savo tėviškę pradėjo abejoti tenykščiu režimu ir juo šlyk-

LĖKTUVŲ IŠ BERLYNO.

tėtis. Į Vokietiją atvyko kaip nugalėtojas ir ėjo vyr. inžinieriaus Karlshorst'e, Sov. kariuomenės administracijoje, pareigas. Po ilgesnio laiko didėjančių konfliktų sąžinė nepakėlė ir Klimov'as pasirinko tremtį. Tremty aktyviai įsijungė kovon prieš stalinizmą.

Berlyne įkurtam „Vokiečių-Rusų Draugiskumo“ sambūry inž. Klimov'as pareiškė, kad rusus stebino vokiečių gyvenimo lygis ir technika, atvykus į Vokietiją. Bet to mažai. „Mus įspūdziai pribloškė, kai mes pajutom asmenybės padėtį valstybėje. Čia žmonės nepalyginamai daugiau turi nei sovietiškoje sistemoje, — kalbėjo Klimov'as; „čia žmonės turi tai, kas išreiškiama žodžiu „laisvė“.

Klimov'as save išimtimi nelaiko. Rusų okupacinės armijos dauguma, jo žodžiais, nusiteikusi prieš viešpatuojantį režimą. Jieškoma kontakto su vokiečiais, bet už tai grėsia 10 metų prievartos darbas. Bet rizikuojančių netrūksta.

Alg. V.

EGIPTAS PRIEŠ D. BRITANIJĄ

Egipto užs. reikalų min. Din pareiškė, kad tol, kol D. Britanija neatiduos Sueco Egiptui, tol Egiptas neturės su D. B. santykių.

INDIJOS KIVIRČAS SU PAKISTANU

Brėsta Indijos su Pakistanu grumtynės, dėl Kašmiro. Abi šalys mobilizuoja ir susitarti taikiu būdu negali.

— Liepos 22 d. mirė Prancūzijos maršalas Petainas.

POLITINIS VEIDRODIS

pagal

naujausį NEWSWEEK periskopa

— Rašo Br. Aušrotas —

Be Shermano

Kai kurie Vašingtono stebėtojai pranašauja, kad po adm. Shermano mirties vėl gali atsirasti senoji kova tarp laivyno ir karo aviacijos. Kaip žinoma, miręs admiralas yra buvęs vienas iš pagrindinių planuotojų ir šalininkų, kad visos ginklų rūšys būtų sujungtos vienalytėn gynybos ministerijon. Neseniai senai priešingumai iškilo vėl aiškiau, kai laivynas pareikalavo naujų lėktuvnešių, o karo aviacija pateikė milžiniškus išplėtimo planus.

Shermanas ir Ispanija

Tai nebuvo plačiai žinoma, tačiau adm. Shermanas buvęs parinktas derėtis į Ispaniją dėl bazių todėl, kad jis yra buvęs gana šiltuose santykiuose su gen. Franco. Tuo metu, kai adm. Shermanas vadovavo JAV Viduržemio karo laivynui (1947—49 m.) admiralas žmona ir dukra gyveno Madride ir dažnai naudodavosi Franco jodinėjimui skirtais arkliais. Shermano žentas tada buvo JAV karo laivyno attache pa Jėdėjās Madride. Shermanas ne oficialiai, yra lankęsis Madride ir vieną kartą gynybos reikalais yra kalbėjęs su Franco.

Mes sučiupome vieną

JAV karo aviacijai pavyko sugriebti nušautojo rusiškojo

MIG-15 naikintojo esmines dalykus. Drąsus žygis buvęs įvykdytas aviacijos žvalgybos vietoje, nuvykusio toli už priešų pirmųjų fronto linijų ir išmėto nušautąjį MIG. Tai igalėn gen. Vandenberg prieš Kongresą taip aiškiai kalbėti apie rusų sprausminių naikintojų variklių savybes.

Gynybos ministerijos laimėjimas

Derybų pradžia su Ispanija reiškia, kad laimėjo gynybos ministerija prieš užsienių reikalų. Britanijos sutikimas, kad ir Graikija ir Turkija būtų įjungtos į Atlanto Pakto rėmus taip pat yra gynybos triumfas. Esą užs. reikalų ministerija dėl buvusių nuomonių skirtumų su Europos sąjungininkais, šiuose klausimuose buvo linkusi žygiuoti lėtesniu žingsniu. Gynybos ministerija, skatinama laivyno, spaudė už derybų pagreitiminą. O galutinai gynybos ministerijos pažiūra laimėjo Tautinio Saugumo Taryboje.

Laikas lemia

Laikas yra buvęs pats lemtingiausias veiksnys, kodėl JAV taip spaudė dėl atamos tašų Ispanijoje; reikės nemaža dienų, ligi Ispanijos aerodromai ir uostai galės priimti Amerikos laivus ir lėktuvus. Nereikia pamiršti, kad šie laivai ir lėktuvai yra didžiausi pasaulyje. Pagal geriausius spėjimus reikės bent pusmečio ligi tai bus pakankamai sutvarkyta. Vašingtonas nei kiek neabejoja, kad Franco bus Vakarų pusėje, jeigu kiltų visuotinis karas, tačiau niekas nenori laukti šešių mėnesių, ligi Ispanijoje būtų galima iškelti kovą. Manoma, kad Ispanijos aerodromų kilimo takai busią pailginti iš 5.200 pėdų (apie 1,7 km) ligi 8.000 pėdų (2,7 km), kas įgalins iš jų kilti ne tik sunkiuosius bombonešius, bet ir greituosius sprausminius naikintuvus.

Už uždangos

V. Vokietijoje gyveną buvę vokiečių Varmachto planuotojai mano, kad naujuosius rusų sprausminius naikintuvus žymia dalimi pagaminti prisidėjo kai kurie vokiečių bolševikų pavogti avioinžinieriai. Tikima, kad Siegfried Gunther, buvęs garsiųjų vokiečių Heinkel aviofabrikų vyriausias planavimo viršininkas, kurį prieš karo galą pagrobė rusai, taip pat jiems dirba.

Dabar esanti gera proga perkelti komunistų centrinę iš Bukarešto į Vieną. Viena geriausia tinkanti Kominformui savo geografine padėtimi.

Tolimas žingsnis

Šaltojo karo psichologinei ofenzyvai vesti prieš Sov. Rusiją, yra parengtas dešimtmečio meistriškas projektas ir naujoji Psichologinės Strategijos Taryba. Greičiausiai, šios Tarybos pirmasis uždavinys busias Rytų Europos išlaisvinimas.

Taip pat ir Indokinija

Prancūzai ir indokinai kuo ramiausiai įieško taikos jautukų, panašių, kokie dabar vyksta Korejoje. Jaučiama, kad maisto trūkumas raudonųjų srityse galės priversti juos būti sukalbama.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada
Telefonas: HEMlock 7920.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$ 5.00 Canada \$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50 America & S. America \$ 5.50
Visur kitur \$ 6.00 Other Countries \$ 6.00
Teksto eilutė ct. 0.15 Pajieškojimų kaina .. \$ 1.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

I TAUTIECIUS!

Š. m. liepos mėn. 7 dieną specialiaje KLCT-bos plenumo posėdyje buvo svarstomas svarbus šio mėto „N. Lietuva“ stovio reikalas. Dabar, kada laikraštis apgyvendintas nuosavose patalpose, kada spausdinamas nuosavoje spaustuvėje, atrodo, jau padarytos visos sąlygos geriamam ir užtikrintam tarpimui. Bet taip nėra. Laikraštį išlaiko jo skaitytojai. Jūs skaitytojų skaičius gausėnis, jūo laikraščiu augimo sąlygos palankesnės. Šiuo metu „NL“ turi jau nemažą savo nuolatinių skaitytojų šeimą. Bet žinant, kad Kanadoje apytikriai gyvena 20.000 lietuvių, yra aišku, kad dabartinis „NL“ skaitytojų skaičius yra per mažas. KLCT vispusiškai išnagrinėjusi esamąją padėtį ir prieš akis turėdama plaučių ateities veikimo lauką, pirmą žingsnį užsimojo panaudoti visas galimas priemones, pa kelti „NL“ skaitytojų skaičių. Taipgi norima veikti taip, kad kiekvienas „NL“ skaitytojas taptų ir tiesiogiu šio laikraščio ir leidyklos savininku. Tai būtų galima įvykdyti taip, kad kiekvienas laikraščio skaitytojas taptų ir „NL“ bendrovės akcininku (šėrininku). Tuo būdu būtų galima sumoderninti dabartinę turimą spaustuvę ir rimtai pasirūpinti eiti dienraščio leidimo Kanados lietuviams. Kad tai būtų galima „NL“ bendrovės akcininku (įvykdyti, rodo skaičiavimai.

KLCT yra rimtai pasirūpinti naujiems ir dideliems uždavimams. Kad darbas būtų varomas pirmyn negaištant, KLCT plenumas iš savo tarpo išrinko centrinę komisiją, kurios uždavims apjungti visą Kanados žemyną, įsteigus kiekvienoje lietuvių kolonijoje „NL“ rėmėjų būrelį. Būreliai rūpinasi laikraščio paskleidimu plačiai visų lietuvių tarpe. Kad darbas būtų nuoseklus ir negaištant pradėtas, KLCT iš savo narių išrinko komisiją trijų narių sastate: J. Parojaus, J. Kardelio ir L. Girinio. Komisija veikia nuolatiniame kontakte su „NL“ administratorium p. G. Rukšėnu. Liepos mėn. 18 d. išrinktoji komisija susirinko posėdžio, kur ir buvo išdirbtas smulkesnis darbo planas ir išleistas žemiau talpinamos instrukcijos visam kraštui.

Instrukcija.

KLCTarybos „NL“ rėmėjų centrinis komitetas kreipiasi į jus ir prašo negaištant pradėti vykdyti šiuos punktus:

1) Kiekvienoje didesnėje ar mažesnėje lietuvių kolonijoje iš „NL“ platintojų ar skaitytojų vienas ar keletas asmenų imasi iniciatyvos sudaryti „NL“ rėmėjų būrelį.

2) Susidarius bent trims nariams, pranešama centrui apie vietovės būrelį įsteigimą.

3) Būrelio narių skaičius ne ribojamas. Tikima, kad skaitlingesniame būrelyje ir darbas bus našesnis.

4) Vietovėse, kur yra „NL“ laikraščio platintojų, pirmoji iniciatyva pavedama jems ir prašoma juo veikti.

5) Susidarius didesniai būrelio narių skaičiui, demokratiškai reikiami pirmininkas, sekretorius ir kasininkas.

6) Pagrindinis būrelio tikslas — savo kolonijoje platinti „NL“ ir „NL“ bendrovės šėrus. Sekmingesniai darbai vietovėse paskirstoma rajonais, o rajonai paskirstomi atskiriems rėmėjams net gavėms, kad lengviau būtų tautiečius aplankyti butuose ir pasiūlyti užsiprenumeruoti „NL“ ir įsigyti „NL“ šėrus.

7) Būreliai steigiami patalpose, kur yra „NL“ rėmėjų būrelis.

8) Kiekvienas iniciatorius, parašęs centrui laišką, negaištant gauna smulkesnes instrukcijas ir kitą pradiniam darbui medžiagą.

Visais reikalais prašoma rašyti šiuo adresu:

Centrinis „NL“ Rėmėjų Komitetas.

7722 Georg st. Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

P-LĘ GENUTĘ NARBUTAITE

ir

p. JONĄ MIGLINĄ,

sukūrusius lietuvišką šeimos židinį, sveikina ir daug laimės linki

Milana ir Albertas Joneliai.

P. PETRĄ STYRĄ

ir

p. ALBINUTĘ VIZGIRDAITĘ,

sukūrus lietuviškos šeimos židinį, širdingai sveikinu.

J. Narusevičius.

Rodney, Ont.

SPAUDOS APŽVALGA

SAVO KELIAIS...

Tūlas asmuo, pasirašęs inicialais „V. V.“, liepos 23 dienos „Drauge“ klausia: „Kur eina „Neprik. Lietuva“?“

Atsakymas trumpas ir aiškus: Ji eina KLCT nužymėtais visų dorų lietuvių keliais — telkti visas lietuviškas jėgas lietuvių tautai išlaikyti, kilti ir Lietuvos laisvei iškovoti, ir dėlto nebijoti pasakyti visokiems kam reikia, ar nepriklausomieji būtų asmeninio, partinio, ar religinio pobūdžio, tiesios ir atviros teisybės žodį, nežiūrint to, kur jie bebūtų ir kokias pareigas turėtų.

O kai dėl Lietuvių Rezistencinės Santarvės, tai labai galimas dalykas, kad viename iš artimiausių „NL“ numerių galėsite pasiklausti pačios tos Santarvės pirmininko pasisakymą (jūsų išsakyti), tada ir galėsite spręsti apie ją plačiau ir išsamiau.

Viena dar galima pastebėti, kad „NL“ „Draugas“ visu savo visokiems kam reikia, ar nepriklausomieji būtų asmeninio, partinio, ar religinio pobūdžio, tiesios ir atviros teisybės žodį, nežiūrint to, kur jie bebūtų ir kokias pareigas turėtų.

„NEPRIKLAUSOMOS LIEUVOS“ SPAUDOS BENDROVĖS VISUOTINAME SU IRINKIME PASIKLASIUS.

Liepos 7 d. įvyko V. Lasalėje, Royal Scouts klubo patalpose „NL“ spaudos bendrovės visuotinis šėrininkų susirinkimas. Jame dalyvavo 39 asmenys, kurie buvo įgalioti atstovauti 277 įvairiose Kanados ir JAV vietovėse gyvenančius šėrininkus.

Susirinkimas buvo svarbus daugeliu atžvilgių, nes buvo renkama nauja valdyba, buvo duotas platus ir išsamus pranešimas visais bendrovės reikalais, buvo svarstoma daugybė naujų pasiūlymų ir sumanyimų.

Iš valdybos narių pranešimų paaiškėjo, kad bendrovė nuo savo įsikūrimo pradžios iki 1951 m. liepos mėn. 7 dienos yra pardavusi 758 šėrus. Vien tik paskutiniosios valdybos kadencijos metais, (t. y. maždaug paskelbus vajų „NL“ namams statyti), buvo parduoti 234 šėrai.

„NL“ Bendrovės pajamos pereinamais metais siekė 5.820,96 dol., kurių stambiausias pozicijas sudaro: 2.340,00 dol. už par duotus šėrus, 2.000,00 dol. pa skola, gauta iš p. Stanulio „N. L.“ namo statybai vykdyti, 300,00 dol. pusmečio nuoma už patalpas, gauta iš „NL“ laikraščio, 900,00 dol. 1948–1949 metų balanso skirtumas ir kelių smulkesnės sumos iš kitokių šaltinių.

Išlaidų per tą patį laiką turėta 5.737,00 dol., kurių stambiausią poziciją sudarė 4.246,22 dol., išleisti namo statybos reikalams, 900,00 dol. paskola „NL“ laikraščiu, apie 326,00 dol. mašinų remonto išlaidų ir kitos smulkesnės išlaidos.

Labai įdomų ir detalių pranešimą padarė „NL“ sp. b-vės aktualiais reikalais valdybos reikalų vedėjas G. Rukšėnas. Didesnė jo pranešimų dalis lietuviškai, savaime suprantama, nuosavo „NL“ sp. b-vės namo statybos reikala.

Vienas iš didžiausių sunkumų, kurių „NL“ b-vės Valdybai teko nugalėti, sako p. Rukšėnas, buvo lėšų statybai trūkumas, nes šėrus nepavyko išplatinti tiek, kad iš jų susidariusieji pinigai pilnai būtų padengti būtiniausias statybos išlaidas. Iš šios sunkios padėties „NL“ b-vė išgelbėjo verdunietis p. Jonas Stanulius, kuris „NL“ bendrovės namo statybai suteikė 2000 dolerių paskolą. (Už šį gražų jo gestą susirinkimo dalyviai jam išreiškė viešą padėką).

Pati statyba buvo vykdoma prisilaikant griežto taupumo: buvo samdomi tik būtinieji specialistai, o visi eiliniai darbai buvo atliekami talkos būdu. Atsirado visa eilė asmenų, kurie savo atliekamam laikui nemokamai dirbo prie „NL“ namo statybos; iš jų ypatingai paminėtini pp. Leknickas, Vilimas, Kinderis, Meilutis, Kandžišauskas, Jonelis (na ir žinoma pats pranešėjas p. Rukšėnas, kuris iš kuklumo savęs nepaminėjo). Jiems susirinkusieji išreiškė savo gilią padėką.

Mūsų skyriaus revizijos kom. pirmininką poną

AUGUSTINĄ KUDŽMĄ,

jo mylimai mamytei mirus, nuoširdžiai užjaučiame

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio
Montrealio Skyrius.

ti. Žodžiu — ne be specialaus tikslo. Veikiama pagal seniai išbandytą taisyklę — „Divide et impera“ — Skaldyk ir valdyk.

O kai „NL“ turi savo kelią, tai tiems pp. V. V. ir nepatinaka. Todėl „Draugas“, metęs abejojimą keltantį šūkį, su V. V. ir jo giminės žmonėmis ir bando klaidinti žmones. Bet, ar kasdieniai duobę kitiems, į ją neįkris jie patys...

„VIETOJE ATSAKIMO“

Ponas Simas Miglinas „Tremtyje“ tulum bevadžiui Kardeliui pavedė visą vedamąją. Ką gi, matyt tas Kardelis to vertas... Taigi, anot p. Si-

Su savo turimais ištekliais „NL“ sp. b-vė, žinoma nepajėgė statybos užbaigti: tuo tarpu tik šiaip taip pavyko įrengti tik pirmąjį namo aukštą ir artimiausioje ateityje teks dar galvą pasukti, kaip pastatyti ir įrengti antrąjį aukštą, nes iki 1952 metų gruodžio mėnesio statyba turi būti užbaigta, (toks yra miesto savivaldybės reikalavimas).

Vis dėl to „NL“ laikraščio leidėjai lengviau atsikvėpė, kai po maždaug pusantro mėnesio trukusios statybos, jie š. m. apie vasario vidurį galėjo įsikurti nuosavame name. Ta proga dar kartą buvo viešai padėkota pp. Vilimams, kurie pakartotinai sutiko pratęsti terminą „NL“ išsikraustymui iš jų namo ir už paskutinį mėnesį net nuomą dovanavo.

Paskelbus, kad „NL“ laikraštis išsikūrė nuosavame name, iš karto šėrus pirkimas sumažėjo. Deja, tai yra apgailestinas reiškinys, nes „NL“ b-vė savo užsibrėžto plano dar toli gražu neįvykdė, gal net neįpusėjo: be 2000 dolerių skolos, kurią reikia gražinti p. Stanuliui, antrojo aukšto pastatymas ir įrengimas apytikriai dar kainuos mažiau nei 2000 dol. Tai gi šėrus pirkimas būtų labai lėkiamas ir sveikinamas. Baigdamas savo pranešimą p. Rukšėnas, „NL“ spaudos bendrovės vardu nuoširdžiai dėkojo visiems tautiečiams, kurie atsiliepė į „NL“ atsišaukimą ir parėmė savo šėrais „NL“ namo statybą.

Kaip jau „NL“ buvo skelbta „NL“ sp. b-vės v-bon buvo per rinkti pp. Juškevičius, Leknickas ir Kardelis ir naujai išrinkti pp. Parojus ir Knystautas; ir rev. kom. išrinkti pp. M. Juodviršis, K. Andruskevičius ir S. Kęsgaila.

Aptariant einamuosius reikalus, „NL“ redaktorius p. Kardelis išskėlė mašinų klausimą, kuris šalia namų statymo klausimo yra pats svarbiausias. Yra pagrindo bijoti, kad turimas linotipas savo laiką jau baigia ištarnauti, jis nuolat gen da, o tuos sugedimus dažnai yra sunku greit pašalinti. Galima įsivaizduoti, kokią padėtyje atsidurtų „NL“ laikraštis, jei kurią dieną mašinos nepatosismaus sugestų, o tai yra labai galima.

Iš antros pusės su dabartinėmis pasenusiomis mašinomis jokių būdu nebūtų įmanoma išleisti laikraštį didesnį negu 8 — 10 puslapių.

Išvada peršasi pati, sako p. Kardelis, — reikia įieškoti lėšų naujam (ar bent gerame stovyje vartotam) linotipui įsigyti. Naujas linotipas atstiegtų apie 7.000 dol., o vartotą, pakenčiamame stovyje, gal būtų pavyktu gauti už apie 5000. Inž. J. Bulota tam ir statybos užbaigimo reikalui siūlo paraginti pirkti kuo daugiau „NL“ spaudos b-vės šėrus visus, kas jų dar neturi ir padvigubinti juos tiems, kurie šėrus jau yra (Nukelta į 8 pusl.)

Mielam žentui ir švogerui KUDŽMAI ir jo šeimai,
p. AUG. KUDŽMAI, p. E. KUDŽMAITEI,
pp. RUGIENIAMS ir ŠEŠTOKAMS,
jų brangiai mamytei mirus, reiškiame gilią užuojautą.
Navikėnų šeima.

Mūsų mieliems kolegoms

AUGUSTINUI, VYTAUTUI ir GENEI KUDŽMAMS,
netekus Motinos, reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Lietuvių Akademiniis Sambūris.

SVARBUS KONSERVAVIMO ŽINGSNIS VAKARUOSE

Vienas didelės grandinės svarbus narys vandens aprūpinimo Kanados vakaruose buvo sudarytas St. Mary's upės užtvankos atidarymu Albertos pietvakariuose.

Ta 7 mil. dol. vertės struktūra, kuri yra 25 mylios į pietus nuo Lethbridge, yra didžiausia pasaulyje užtvanka. Ta užtvanka sukūrė ežerą, kuris turi 18 mylių ilgio ir 6 mylių pločio ir kontroliuos 120.000 akrų apdirbamos žemės vandens aprūpinimą.

Atidarymo ceremonijos buvo ypatingai spalvingos, nes dalyvavo indėnų grupė iš netolimos Blood Reservation ir Royal Canadian Mounted Policijos 35 asmenų orkestras.

Indėnams vadovavo jų vadas Shot Both Sides ir jis vedė procesiją per 2.630 pėdų užtvanką atidarymo ceremonijoje.

Ta užtvanka yra St. Mary's-Milk upės projekto dalis ir ji bus raktas mišiniškai vandens aprūpinimo sistemai, kuri apims pietinę Albertos dalį. Priedinis darbas, kuris užsietas ateinančius 10 ar 15 metų, aprūpins tolimesnius 500.000 akrų apdirbamos žemės vandeniui, kas sudarys Albertai arti 1.000.000 akrų irrigacijos.

Vandens kontrolė vakarų Kanadai sudarė ginčų objektą jau 30 ar 40 metų. Prerijos lygumos, kurios tęsiasi nuo pietų centrinės Manitobos iki Albertos priekalnyno, yra laikomas, kaip „Britų Commonwealth'o grūdų aruodas“. Šimtai milijonų bušelių puikliausių pasaulio kviečių ir kitų grūdų išauginama šioje srityje, kuri maitina neapskaičiuojamą skaičių žmonių visame pasaulyje. Daug tūkstančių ūkininkų šioje srityje yra naujakuriai iš Centrinės ir Šiaurės Europos arba jų tiesiogiai įpėdiniai.

Šita garantija yra duota Veteranų Benefit Akte, priimta paskutiniame Parlamento posėdyje, pirmoje vietoje apsaugoti Korėjos veteranus.

Ta teisė, būti vėl priimtam į tarnybą, yra išplėsta, kad kiekvienas vyras ar moteris, kuris įsirašo ir tarnauja iki 3 metų.

Jeigu atleistas asmuo negali atlikti savo ankstyvesnės pareigos, tai darbdavys turi jį priimti į tinkamiausią turimą tarnybą, kurioje jis dirbti galėtų.

JUOKDARIAI...

Pruseika už Baltarankius. O čia Mizara „Laisvėje“ emė ir išsiplepėjo. Jis nepaprastai patenkintas, kad, anot jo, arabų nacionalistai užmušė Transjordanijos karalių Abdulah, Irano premjerą Razmarą ir tt. Mizara skaičiuoja užmuštų tųsių Maskvai nepalankius asmenis ir džiūgia. Tiesa, tai yra visiškai teisinga, bet... ne pagal generalinę Stalino liniją, kuri reikalauja slaptaį dobtį, o viešai tą dobimą smerkti.

Tikrai — melagiai... „Laisvė“ baisiai įtužusi ant Brazilijos laikraščio „Žinių“, kad jos aprašė faktą, jog tūlas piliety, panorėjęs išvykti Lietuvon, kreipėsi į Sovietų konsulą, kuris sutiko jam duoti vizą tiksliai tuo atveju, jeigu jis Rusijai užrašys savo namą... Už tai „Žinias“ bolševikas vadina fašistinėm ir meluojančiom.

Bet į Montrealį dabar sugrįžo iš sovietų jūgoslavai, kurie vykdamieji „rojų“ buvo paraginę pasimti visokių mašinų, likviduoti nuosavybę. Girdi, sq vietuose jūs viską gausite. Bet... nuvykę jie een nieko nematė, kaip ir savo ausy, o sugrįžę pliki, dabar vaikščioja aplink savo turėtus namus, kuriuos išvykdami pardavė, ir rau da...

O kad daugiau tokių „melagijų“, tai Kanada būtų viena laimingiausių šalių pasaulyje. Maudrapypkis.

Komunistai patenkinti žmogžudystėmis.

Tiesa, tai yra visiškai natūralu, nes komunistui užmušti žmogų lengviau, negu musę. Bet visiškai iš to džiūgauti, kaip tą daro „Laisvėje“ Mizara, tai ne pagal komunistinę stailą. Komunistai gali savo priešus pagrobti, šaligatvyje, prisitaikę „netikėtai“ suvažinėti, pagaliau, rūsy nukankinti, bet viešai jie gi — avinėliai nekalčiausi, taikos balandėliai...

Tęsinys iš praėjusio n-rio
Lietuvių eilės vis labiau retėja.

Kaip jau minėjau, rusai daugino. Kas iš lietuvių dar ir laikosi, tai tik žemesnėse vietose. Kad ir kaip pataikauti, bet rusus vistiek es, es ir lietuvių iš tarnybos išės. Kaip pavyzdį, suminėsiu vieną atsitikimą. „Gostorgo“ skyrių Klaipėdoj dirbo lietuvis vedėju. Tikrino kasą ir surado kelių rublių trūkumą. Vedėjas pateko į teismą, o iš jo penkiems metams į kalėjimą. Lietuvių pakeitė rusas, kuris už trumpo laiko dingo su dviem milijonais rublių. Vėl revizijos. Besikrapštydamos suranda, kad lietuvis jokių išieikvojimų nepadarė. Iš kalėjimo paleido, bet j tarnybą negražino. Po šio visas miestas snibždėjo, kad lietuvių už kapeiką norėjo penkis metus kalinti, o rusas dviem milijonais, matyt, ir teisingumo įsitaigas galįs papirkti.

Lietuvių išmestų iš tarnybų ir fabrikų pilna. Jie neturi jokios vilties darbą gauti. Tas gali stebinti, bet niekur šiandien Vokietijoje tokio nedarbo nerastite, kaip Lietuvoj. Teisybė, valdžia oficialiai išbėga, kad bedarbių nėra, yra tik „darbo jėskančių“. Blogiausia, kad iš darbo pašalinus vieną, neužilgo tas pats ištinka ir visą šeimą ir net paliejojo giminės. Šių žmonių vargo neišpasakysi. Negeresnėje padėtyje yra seneliai ir visoki invaidai. Niekas jiems pensijų nemoka, nors tuo reikalu yra įstatymas, bet, kaip ir visas Rusijos gyvenimo rojus, visa vien popierių. Net ir tokie rusai, buv. karo invalidai, jokios pensijos negauna. Jie šliaužioja Klaipėdos gatvėmis ir, atkišę kepurės ar rankas, apnuoginę sužalotą kūną dalį demonstruoja pračiams, tokiems pat elgetoms.

Apie lietuvių kalbant, nori si priminti, kad ir „prezidento“ Paleckio vardas komunistų tarpe visai nustumo. Jis, sakoma, pa rašęs knygą ir joje prašovęs pro šalį. Tai kad užsirusino komunistai, kad pradėjo keden ti, ir dabar jau visi gatvių šlavikai kalba, kad, kad, neužilgo sulauksia naujo brigadyro — Justino.

Arši kova už duonos kėsnį.

Kad geriau supratus, kaip tenka kovoti už duonos kėsnį, suminėsiu keletą uždabių ir kainų. Darbininkai uždėba nuo 200 iki 500 rublių, bet paskutiniųjų jau labai mažai. Buchalteris gauna 600 rub., kasininkas — 400. Yra ir po 5.000 uždėbančių, bet tai jau toki, be kurių verkiant neapsieisi. Iš kiekvieno dirbančio į metus vie no mėnesio algą nutraukia „valstybinei paskolai“. Dabar kainos: Duonos kg — 2 rub. 85 kap., kvietinės — 3 rub. 50 kap. Sviesto kg. valstybinę krautuvę — 48 rub., turgų — apie 36 rub. Dešra — 12 — 30 rub. Dauguma minta kepenine dešra, kurią specialiai gamina už 7 rub. Ją rusai vadina žimėgorskaja“. Degtinės 1 — 45 rub., bet ji pardavinėjama po šimtą gramų. Bateliai brezentiniai, smagaliai odos ir gumos padai — 78 rub. Tai patys pigiausi. Aulinių batų pora — 700—800 rub. Buto kva dratinis metras — 4 rub., dviratis, vokiškas „Mifa“ markės — 780 rub., žaislų lėlė — 30 — 100 rub., automašina važiuoti km — 2 rb., už „miesto ribų“ — 4 rub., benzino 1—2 rub. Iš stoties iki Kūlių vartų autobusu važiuoti — 60 kap. Tokios kainos verčia darbininką ir jo šeimą badauti arba vogti eiti.

Visos prekės gaunamos, bet jei atpigintų, tai nė dešimtą dalį negalėtų patenkinti. Galima pirkti ir automobilį, bet reikia įrodyti, iš kur pinigai gauti. Viena rūšis, rodos, „Moskvič“, parduodama už 6000 rublių. Galima ir žemės samdytis, bet vienas ha kainuoja metams 1800 rublių ir dar pašalinių mokesčių. Pernai valdžia paskelbė, kad statys namukus ir pardavinės darbininkams. Už 2-ųjų kambarių su vonia medinį namelį — 12.000 rublių. Nusi mokama po 60 rublių į mėnesį. Ir kai kas susigundė. Vos apsigyveno, o komisijos iš pas-

PASAKOJA ŠIŲ METŲ GEGUŽĖS MĖNESIO 6 DIENĄ

kos ir: — jūsų butas didelis, minai liaunasi. Žmonės tai pradejo komentuoti amerikiečių nota, kuria griežtai užprotestuota prieš trėmimus. Bet neilgam. Staiga pradėjo šaukti „darbo jėskančius“. Jiems aš kino, kad kitose respublikose jų laukia darbai ir geri užmokesčiai. Čia pabrėšiu, kad „darbo jėskančius“ sudaro, be mažiausio išimčių, susipratusieji lietuviai. Tokių sąrašai visuomet yra paruošti. Susirinkusiems pakišo sąrašus, kad išvyksta su vanoriais ir įsakė pasirašyti. Taip ir „baigėsi“ trėmimai ir šiandien visus veža „savanoriais“. O „norėti“ visi turi.

Partizanai tebekovoja.

Partizanų kovos niekuomet neaprimo. Žuvusių ar suimtųjų eilės papildomos naujais, kurių tokiose sąlygose niekuomet negali pristigti. Imkim, kad ir „darbo jėskančius“, kurie savam krašte neturi teisės darbo gauti. Jie priversti eiti į miškus, vietoj pasirinkus šiaurės pėlių mirtį. Žinoma, rusams to ir tereikia, nes jų tikslas ir yra, kaip galint daugiau išnaikinti vietinių žmonių. Rusai partizanus vadina banditais, bet žuvusius kovoje prieš „banditus“ pakelia į didvyrius ir laidoja ypatingoj pagarbėj laikomose kapinėse. Vienos kapinės, kur anksčiau vadino Sporto aikštę (Turnplatz), per pildytos ir teko įsteigti naujas netoli buv. Vitės priemiesčio.

Nereikia suprasti, kad partizanai užtikina vieną miškuose ar prie jų. Ne, jie pasireikia ir miestuose. Pav., 1950 m. Klaipėda ruošė gegužės pirmosios šventei. Kaip jau įprasta, savaitę prieš sargybos mis apstatoma parady aikštė. Klaipėdoj parada vyksta maždaug — Dangės upė — Biržos tiltas ir buvusi kino „Apollo“ plote. Balandžio paskutinę dieną pylė lietūs kaip iš kibiro, ir vanduo tekėdamas į Dangę, giliomis vagomis plovė aikštės smėlį. Prie tribūnos kažkas pasirodė. Milicininkai susidomėjo. Tai buvo minos. Pasirodė,

Trėmimai nesiliauja.

Iki 1950 metų kasmet vykdavo masinius trėmimus. Iš Klaipėdos ištremtus galiu suminėti senąjį ir jaunąjį Borchertą su šeimomis, dr. Trūkumą, Užpurvį. Tai tik lašas. Dr. Zau niūtė neištverė ir nusinuodijo. Jos visi giminės atleisti iš darbų. Atrodė, kad 1950 m. trėm-

imai liaunasi. Žmonės tai pradejo komentuoti amerikiečių nota, kuria griežtai užprotestuota prieš trėmimus. Bet neilgam. Staiga pradėjo šaukti „darbo jėskančius“. Jiems aš kino, kad kitose respublikose jų laukia darbai ir geri užmokesčiai. Čia pabrėšiu, kad „darbo jėskančius“ sudaro, be mažiausio išimčių, susipratusieji lietuviai. Tokių sąrašai visuomet yra paruošti. Susirinkusiems pakišo sąrašus, kad išvyksta su vanoriais ir įsakė pasirašyti. Taip ir „baigėsi“ trėmimai ir šiandien visus veža „savanoriais“. O „norėti“ visi turi.

Partizanai tebekovoja.

Partizanų kovos niekuomet neaprimo. Žuvusių ar suimtųjų eilės papildomos naujais, kurių tokiose sąlygose niekuomet negali pristigti. Imkim, kad ir „darbo jėskančius“, kurie savam krašte neturi teisės darbo gauti. Jie priversti eiti į miškus, vietoj pasirinkus šiaurės pėlių mirtį. Žinoma, rusams to ir tereikia, nes jų tikslas ir yra, kaip galint daugiau išnaikinti vietinių žmonių. Rusai partizanus vadina banditais, bet žuvusius kovoje prieš „banditus“ pakelia į didvyrius ir laidoja ypatingoj pagarbėj laikomose kapinėse. Vienos kapinės, kur anksčiau vadino Sporto aikštę (Turnplatz), per pildytos ir teko įsteigti naujas netoli buv. Vitės priemiesčio.

Nereikia suprasti, kad partizanai užtikina vieną miškuose ar prie jų. Ne, jie pasireikia ir miestuose. Pav., 1950 m. Klaipėda ruošė gegužės pirmosios šventei. Kaip jau įprasta, savaitę prieš sargybos mis apstatoma parady aikštė. Klaipėdoj parada vyksta maždaug — Dangės upė — Biržos tiltas ir buvusi kino „Apollo“ plote. Balandžio paskutinę dieną pylė lietūs kaip iš kibiro, ir vanduo tekėdamas į Dangę, giliomis vagomis plovė aikštės smėlį. Prie tribūnos kažkas pasirodė. Milicininkai susidomėjo. Tai buvo minos. Pasirodė,

ISVYKUSI IS KLAIPĖDOS VOKIETĖ.

kad jos buvo pov. kabeliu sujungtos su kita, gana atokia Dangės puse. Ausis į ausį ir tuoj visas miestas žinojo. Rusams teliko pašalinti minas ir išeikti „banditus“.

O šiemet, pavasarį, ties Kalote, 8 km. iki Klaipėdos, tarp partizanų ir operatyvinės NKVD grupės įvyko susišaudymas. Žuvo 28 rusai. Partizanų pusėj vienas nukautas.

Bendrai, apie partizanus tek tuoj daug kalbėti. Ir Klaipėdos mieste daug kas įvyksta visai kitaip, nei rusai nori, vien partizanų dėka.

Šnipai.

NKVD viršininkas Klaipėdoj latvis Norvilas priveisė eibes šnipų. Juos tuojau dešifavo. Ką dabar darys? Pradėjo šnipus maskuoti. Šnipams paskiriami susitikimai ir duodamos informacijos privačiuose, išorai visai nekaltauose butuose. Tokiuose butuose susitinka mažos grupelės. Civilistai dvi eilėkavedistai duoda nu rodymus ir išsiunčia operuoti į kavines, kinus, susirinkimus ir didesnio žmonių telkimosi vietas.

Ir jei ir tai iškilo aikštėn, tai irgi yra partizanų nuopelnas. Šnipai mato, kad veikianti susicementavusi organizacija ir jos labai bijosi.

Šnipai verbuojami ypatingai repatrijavusių Lietuvon lietuvių tarpe. Daugumai jų pinklių išvengti nepasisėkė. Ypač ypatingu enkavedistams pasišventimu dirba repatrijavę iš V. Vokietijos tulas Trakys. Jį, verkdami keikia lietuviai ir vokiečiai. Vokiečių mažumos nariai dirba ir enkavedistams naudai. Buvusieji nacių partijos nariai ir esesininkai šiandien yra uoliausi šnipai. Jei iki 1950 metų vokiškai ne prasižioti neleido, tai šiandien leidžiama susirinkimus daryti, kuriuose rusų karininkai vokiškai pasakoja apie Sov. S-gos pasiryžimus taikai išsaugoti.

Trečia, pati stambiausioji šnipų rūšis — rusai. Jiems

steigiami lietuvių kalbos kursai, kas palengvina šnipinėjimą.

Zodis pabaigai.

Man žinoma, kad su atvykusiais vokiečiais retarijantais atvažiavo geras skaičius šnipų. Net jų tarpe gali ir lietuvių būti. Vieną šeimą, apsimesusią vokiečiais, Įsrutyje išplėšė iš traukinio. Gali pasitaikyti, kad šnipai pradės šlietis prie lietuvių, agituos grįžti Lietuvon. Grįžusieji, jei tokių atsirastų, skaudžiai nusiviltų. Ten nutuktų visas su pasauliu susisiekimas. Bet pirma kas tektų išgrįsti, grąšinimas būtų: „O gal nori į Vilniaus Gedimino gatvės 37 numerį pakliūti?“ Šis adresas žinomas visos Lietuvos kampeliuose. Asiūklis.

APIE KAUNĄ

Repatrijuotieji vokiečiai, o jų tarpe pasitaiką ir lietuviai, pasakoja, kad tremtiniai Kauno tikriausiai nepažintų. Jis nebent kai kuop primintų dar carinius laikus, kada Kaunas buvo tvirtovė, su gausia rusų kariuomenės įgula. Taip jis dabar atrodo, nes rusai jau vyrauja, ypač viešumoje. Lietuviai turėjo susigūžti ir eiti pavergtųjų pareigas.

Sovietinė kariuomenė Kaune, pergyveno jau tūlus persitvarkymus. Pirmą ji laisvai „ūliu-jo“ mieste, o dabar žymiai suvaržyta — uždaryta kareivinėse, išskyrus, žinoma, oficerius, kurie švaistosi, kaip ir caro laikais, su plačiais pagonais ir išsipuošę. Deja, atkūtais pilvais ir pastyrusiomis kupromis, kaip S raidė. Kariuomenė dabar užima visus buv. kariuomenės pastatus, 6 fortą, vokiečių karo belaisvių stovyklą ir t. t.

Valdžios akis.

Kompartija įsikūrusi buv. Taupomųjų kasų namuose priešais val. teatrą. Partija negausi, daugiau iš suverbuotų narių pusiau prievartiniu būdu, nes kiekvienas tarnautojas ir kiekvienas fabriko darbininkas

neišvengiamai gauna pasiūlymą pirma įsirašyti į MOPR'ą, o po to jau ir į kompartiją. Kas atsisako, laikomas „liaudies priešu“, tam jau ruošiamas bi-lietas — „putiovka“ — į Sibi sisveikimo. Wesołoski labiau rą. Tai „nemocama kelionė į nemokamą kurortą“ — tenka išgrįsti iš drąsesnių lietuvių. Kompartija stropiai seka visą gyvenimą, bet jis labai sunkiai rieda. Alkanas, nuskuręs, besivėluojas ir nepajėgus

Partija visokiais būdais žmones krapšto, kaip lokius migyje bado jietimis, bet niekas nejudą. Neveikia ir „sorevnovajijos“ — soclenktynės.

Bažnyčios.

Kaune veiki atikta dvi bažnyčios — katedra ir įgulos. Visos kitos uždarytos.

Ir į veikiančias bažnyčias įeiti reikia paso ir mokesčių kvito. Laisvai įeiti negalima.

Veikiančios bažnyčios yra likvidavimo stadijoje, nes ilgai nesugebės pakelti milžiniškos mokesčių naštos.

Bendrai, didžiausiais mokesčiais apkrauti vežikai ir kunigai.

Restoranai, kinai, radijas.

Veikia Metropolis, Božegravka, Konradas, Valgio valgyklos, bet visos jos valdinės, kaip ir kino teatrai, kurie taip pat valdiniai. Filmos tikrai sovietinės, daugiausia — propagandinės. Ir radijas ir kino — visa skirta kompartijai ir darbininkų prievartavimui: visi ragina daugiau dirbti, lenktyniuoti, daugiau išdirbti be atlyginimo. Radijas suvestas daugiausia į „mazgus“ ir „točkas“. Mazgus naudoja garsiakalbiams, skirtiems fabrikams, kolchozams, o punktus — atskiriems asmenims. Įsijungei punktą ar mazgą ir klausyk tik tai rusiškos stoties, kitokių neišgirsi. Kas savo privačiu aparatu bando klausyti radiją iš už sienos, tas jau išdavikas ir Gau na „putiovka“.

Kauno susisiekimas.

Kai kas, kas buvo laisvame Kaune, ir dabar yra, bet tik tai laikas, nes daug ko nėra ir neatstatoma. Iš tily atstatytas tikrai žaliasis, kuriuo eina traukiniai, o visi kiti tiltai, kaip buvo palikti vokiečių, taip ir dabar stovi. Tokia, mat, „milžiniška“ statyba... Ir suprantama: kuris gi okupantas kur ką okupuotam kraštui ką nors gera padarė? Vien tik tai išnaudojimas: išnaudojami visų pirma darbininkai, ūkininkai ir krašto turtai.

Veikia Vilniaus radijas — ciliams reikalams, Raudondvario — užs. propagandai, Išlaužų — Amerikos Balso trukdymams, Kauno — neatstatyta. Okupantai daug tuščiai giriiasi įvairiais darbais. Daugiausia tai yra atviras melas. Gyvenimas sunkus, skurdus ir nevalyvas. Tikrumoje, rusai kaip buvo, taip ir liko ažiatais, šį terminą taikant, žinoma, ne Azijos žmonėms, bet nevalyviems rusams.

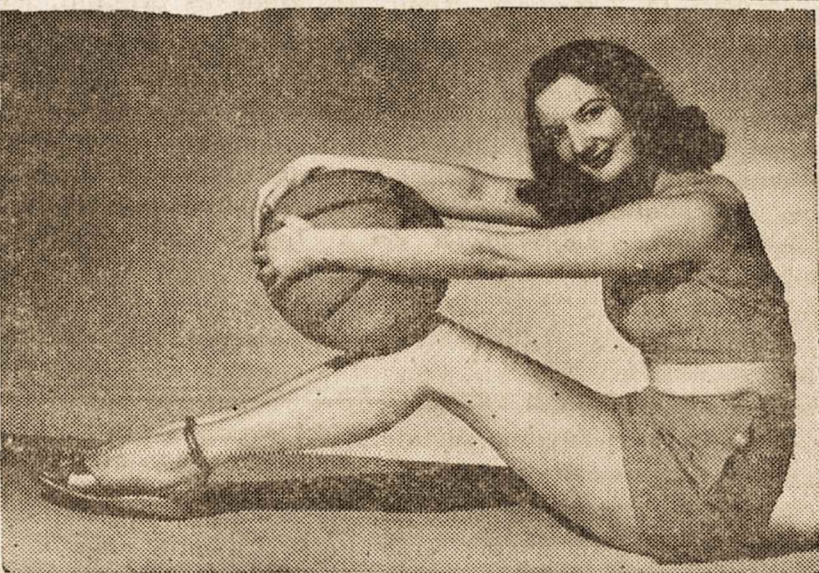
Visokios kainos.

Kainos nevienokios. „Spec-torguose“, kur turi teisę pirkti tik tiktai kompartijos nariai, šnipai ir kitoki pareigūnai, kainos žemiausios. „Univermaguose“ ir „Gastronom“ krautuvėse kitos kainos ir turguose, kurie taip pat dar egzistuoja, trečio-kios kainos.

Bendrose valdinėse krautuvėse kainos gegužės - birželio mėn. buvo šios: juodos duonos kilo (du svarai) — 2½ rublių, kiaušienos — 25 rub., lašinių — 50 rub., kiaušinis — 1 rublis, butelis degtinės 45 rub.; eilutė prasta — 800 rub., geresnė — 1.500 rub. Lietuviai dvi senus dar drabužius, kas turi, o kas neturi — nusku rės.

Skurdas veržiasi per išblyškusių žmonių veidus, nudryžusius drabužius, įdubusias akis.

Sovietiniame rojuje uždraustas obuolys yra pats mėgiausias, bet... sunkiausiai pasiekiamas ir pavojingiausias — tai žinios iš užsienio ir visoki gandai, kurių nesugeba aptildyti nei gausios koncentracijos stovyklos, nei kalėjimai, nei ne suskaitomos mirties bausmės...

Vasarą ore, saulėje, po mėlyn u dangum, su rutuliu bangose.

CBC grupė trečiadieniais duodanti nuo-gą radijo valandėlę.

„Mes neatleidžiame Sovietams Pabaltijo valstybių užgrobo“

(„The Saturday Evening Post“).

Valstybės Sekretoriaus padėjėjas Dean Rusk pareiškė (proklamavo) pereitą mėnesį, kad „šiaurės Jungtinės Amerikos Valstybės nepripažįstančios komunistų režimo Kinijoje, kadangi „tas režimas neturi teisės kalbėti Kinijos vardu“. Tas režimas turi teisę tikrai „agresijos vaisius, kuriuos jis dabar skina stropiai, avirai ir beprotiškai“. Šitoji proklamacija būtų gera naujiena — jeigu tai reikštų galutinę Valstybės Departamento flirtą pabaigą su Raudonaisiais kiniečiais. Nurodoma, kad visa tai nėra jokia naujiena, o parodo tik tai naują p. Rusk'o laikyseną.

Kaip ten bebūtų, bet p. Rusk'o kalba iškelia keletą idomių problemų. Jau buvo klausta — „jeigu Kinija, kodėl ne Čekoslovakija?“ Lygaus brutalaus agresiją Sovietai payartuoja prieš Pabaltijo valstybes: Latviją, Lietuvą ir Estiją. Amerikos laikysena dėl šių valstybių užgrobo (užkariavimo) sudaro precedentą, kadangi mes niekad nepripažinome Sovietų

kontrolės šiuose kraštuose. Ne žiūrint neseniai padaryto Sekretoriaus Acheson'o atsisaukimo eiti į šventą karą prieš komunizmą, bent Sovietų Armijoje, Amerikos politikoje iki šiol nebuvo matyti jokių simptomų, reikalaujančių versti komunistų valdžią satelitiniuose kraštuose. „Mac Arthurizmo“ populiarumas turi labai keistas pasekmes.

Nors strategikai Pabaltijo Valstybės nelaimingu būdu sudaro mūšio lauką tarp Rytų ir Vakarų Europos, jų juridinės teisės ir savarankiškumą yra tokios pat sveikos ir istoriškai autentiškos, kaip bet kurios kitos laisvos valstybės. Jų „inkorporacija“ ir Sovietų Imperiją pateisinama tikrai jėga ir ji ligi šiol palaikoma tikrai nuolatiniemis represijomis, deportacijomis ir vergija. Visiškai neaišku, kokių priemonių, išskyrus karą, laisvosios tautos galėtų imtis Pabaltijo valstybėms išlaisvinti. Rusiją patenkinti (nuraminti) buvo siūlo-

ma galų gale pripažinti jos valdžią šiose valstybėse, bet tai būtų pateisinama tik remiantis politiniu reikalingumu, visiškai atmetus moralinius svyrstymus.

Viena, ką mes galėtume daryti, tai reikalauti formalumo dėliai, kad Rusija mažiausia laikytųsi savo pažadų, kuriuos ponas Molotovas pareiškė pagrobimo metu, kurie sudaro dalį Molotovo - Ribbentropo pakto. Molotovas tuomet pareiškė, kad „pakta su Pabaltijo valstybėmis jokių būdu nereiškia Sovietų Sąjungos kišimosi į Estijos, Latvijos ir Lietuvos vidaus reikalus... Šitie paktai paremti abipusiu gerbimu politinėms, socialinėms ir ekonominėms struktūroms pakta darančių partnerių... Remdami visišką recprocitetu mes esame už skrupulingą ir ypatingai griežtą pakto laikymą, ir mes pareiškiamo, kad visos nesąmonės apie Pabaltijo valstybių sovietizaciją tarnauja tikrai mūsų bendrų priešų ir

anti - sovietinių provokatorių interesams“.

Nežiūrint taikinių prieškarinių santykių su Pabaltijo tautomis, sovietų įstaigos žiauriai apiplėšė jų nuosavybę, išvežė tūkstančius į Sibiro vergų stovyklas ir beveik visiškai perėmė ekonominę ir politinę administraciją tose šalyse. Kad lietuviai, latviai ir estai neva tam savo pritarimą davė, jau seniai rusų nebetvirtinama. Ne atrodė, kad Vakariai pradėtų karą šiems kraštams išlaisvinti, bet labai svarbu nesuteršti savų bylų ir ateityje atsisakant dovanotų vagystė.

Kilus ar tai naujam pasauliniam sukrėtimui, ar sugrįžus prie normalumo be karo, Pabaltijo valstybės turėtų turėti galimybę tikėtis kokios nors federacinės autonomijos Jungtinių Tautų ribose, jeigu ta organizacija turėtų pakankamai jėgų, ir prestižo garantuoti šitokią protingą problemos išrišimą.

Birželio 23 d.

Moderniojo romano pranokėjas

H. de Balzac (1799 — 1850).

RAŠO DR. G. I. ŽIDONYTĖ.

Pernai rugpjūčio mėn. suėdantįs į žmogaus asmenis laisvę. Literatūroje H. de Balzac pradeda naują — moderniojo romano — erą.

H. de Balzac buvo rašytojas realistas, skrupulingas gyvenimo vaizduotojas, bet drauge ir menininkas — kūrėjas. Šio derinio dėka jo kūryba pasiekė aukštą meninį lygį: ji ir šandien tebėra įdomi, amžina savo tiesomis, spūdinga.

Štai keletas jo gyvenimo brožų.

Rašytojas gimė 1799 metais Tours mieste, Prancūzijoje. Mokėsi Vendome, Vėliau Paryžiuje. Studijuoja teisę. Sekretoriauja pas advokatą, notarą. Noras rašyti nustumia jo profesinį pareigumą. Dvidešimties metų amžiaus jis jau pradeda tiktai spaudai įvairius rašinius, penkerius metus pasirašinėdamas slaptyvardė. Toliau vargina ir gėtikra jo buitis trunka iki pat jo mirties. Jo šimtas metų nuo Honore de Balzac mirties. Šia proga jis nebuvo mūsų spaudoj pakankamai paminėtas. H. de Balzac buvo viena tų devynioliktojo šimtmečio asmenybių, kurios tiesė pasauliui naujus kelius, grįstus racionalizmu ir ve Perka spaustuvę, tačiau greit bankrutuoja; lieka didelės skolos. H. de Balzac dirba dienomis ir naktimis, stiprindamas vien kava. Per dvidešimt metų išleidžia 40 tomų savo veikalų. Šalia šio nepaprasto literatūrinio produktyvumo, jis verčiasi ir įvairiais biznais, nes iš savo tėvų buvo paveldėjęs bajorų luomui būdingą plautą, prabangaus gyvenimo pomėgį. Prie Paryžiaus steigia ananasų ūkį, Sardinijoje eksploatuoja senųjų romėnų kasyklų dzindras, Saint Domingue (Haiti saloj) įieško Toussaint Louverture užkastų lobų. . . Visa tai, deja, veltui. Rašytojas buvo skirtas amžinomai skolom ir vargui, o turtai ir didybė taip ir teliko tik svajone.

Savo neišsenkamos energijos dėka jis dar suranda laiko lankyti salonus, dalyvauti viešajame gyvenime. Turi romanų tiskų santimentų dailiosios lyties atžvilgiu. Patvariau išpina į jo gyvenimą vadinamoji „svetimsalė“, Madame Hanska. Septyniolika metų rašytojas keičiasi su ja aistra liepsnos

jančiais laisvais; 51 metų amžiaus (1850) jis vyksta į jėš kotį į Lenkiją ir ten ją vedęs, parsiveža Paryžium. Bet po keleto mėnesių, pakirstas gyvenimo audrų ir skurdo, nuolatino grūmimosi už būvį, H. de Balzac miršta, nespėjęs įgyvendinti savo puoselėtų troškimų ir vilčių.

Balzako audringose smegenyse, tarp šimtų įvairių sumanymų, gimė ir Prancūzų rašytojų dr-jos idėja. Šią mintį jis išskėlė 1834 metais ir paliko ją realizuoti kitiems. 1838 metais draugija buvo įkurta ir kiek vėliau (1840 mt.) Balzakui buvo suteikta garbė šiai draugijai pirmininkauti. Tačiau, kaip visur, taip ir čia, jam nesisekė. Didelių sumanymų filmas jo galvoj sukosi svaigulingu greičiu (paskolos bankas, literatūrinis kodeksas, žodynas ir kt.), tačiau jiems įgyvendinti tai Balzakui trūko kai kurių sugebėjimų. Plataus masto, entuzijastingas, tačiau per karštas, nepakenčias prieštaravimų, sto kuojaš švelnumo ir takto, Balzakas nemokėjo prieiti prie valdžios, nei prie aristokratijos, nuo kurių malonės priklausė kreditai. Dėl tų pačių būdo sąvybių, jam nepavykdavo susirasti bendradarbių skaitlinigiems ir dideliems savo sumanymams realizuoti. Nepajėgęs įrodyti organizacinių sugebėjimų, po penkių pirmininkavimo mėnesių, Balzakas, nusivylęs šią vietą apleidžia V. Hugo naudai. Jo pirmininkavimas draugijoje Montagne yra apibūdintas kaip „milžiniškų ir beprotiškų projektų grandinė“.

Bet ir per trumpą pirmininkavimo laiką Balzakas atliko didelį patarnavimą draugijai; pirmasis išskėlė rašytojo profesijos reikšmę ir uždavinius visuomeniniame gyvenime, parodė sunkią materialinę bei moralinę rašytojo būklę ir atkakliai reikalavo jos pagerinimo. Jis įkvėpė rašytojui patistikėjimą savo pašaukimo tikslingumu. Šis šūkis augo, tvirtėjo, taip kad ilgainiui rašytojams buvo pripažintos kultūrinio avangardo funkcijos.

Pagrindinis Balzako nuopelnas, kaip ir kiekvieno rašytojo, yra jo kūryba. Reta kas turėtų, nėra skaitęs Eugenie Grandet (1833) ar La Pere Goriot (1834). Balzakiškas pasaulis jau iš šių dviejų veikalų yra

Mokslo-technikos naujienos

VIŠČIUKAMS IŠRASTI AKINIAI

Vištų augintojai žino, kad daugelis viščiukų nugaišta nuo tarpusavių muštynių. Kažkokia įgimta viščiukų yda, kad jie linkę muštis. Dar blogiau yra, kad viščiukai muša kaip tiktai silpnesni. (O žmonės ar ne tą pat silpnę turi?). Kas prasciausia: kai pastebi, jog tūlas viščiukas yra silpnas, tai kažkodėl supuola visi ir tą nelaimingąjį visai pribagia.

Žinoma, vištų ūkio savininkams tai sudaro nuostolių, kurie dideliuose vištų ūkiuose su sidaro labai žymūs. Todėl vištų augintojai susirūpinę buvo, kokių būdu atpratinti viščiukus nuo tarpusavių muštynių (ar ne taip rūpinamasi ir žmonių peštynes sumažinti? Įsteigta net JTO).

Amerikos tūlas vištų augintojas pagaliau rado būdą eliminuoti viščiukų muštynes. Jis sugalvojo specialius viščiukams akinius (o, kad kas nors ir žmonėms sugalvotų tokius akinius. . .), kurių dėka viščiukai lieka visai ramūs, nesimuša ir geriau auga.

Kai tiktai viščiukas išsiritas iš kiaušinio, jam tuojau pritaisomi „akiniiai“, kurių dėka jis nemato savo priešių ir nepradeda muštis. Tokiu būdu vištų augintojai nauju išradimu labai patenkinti.

DEL ŽMOGAUS IŠSIVYSTIMO.

Tai labai slidi tema, dėl kurios visą laiką nesibaigiamai vyksta ir moksliniai ir teologiniai ginčai.

Pagal šventąjį raštą, žmogų sutvėrė Dievas iš medžiagos ir įkvėpė jam sielą. Atseit, žmogus buvo sutvertas maždaug tokio pavidalo, kokį jis dabar turi. Evoliucijos mokslo, pagal kurį visa gyvoji gamta nē-

mums pažįstamas ir savas. Pradedant šiuo pastaruoju veikalu, Balzako galvoje gimsta milžiniško ir vieningo literatūrinio kūrinio idėja. Jis pradeda savo veikėjas iš vieno romano perkeldinėti į kitus, temas sisteminti, jungti, grupuoti. Savo kūrinių visumai jis suteikia, 1842 metais, Žmogiškiosios Komedijos (La Comedie Humaine) vardą.

Si didžiulė komedija suskirstyta į daugelį scenų, kurių kiekvieną sudaro vienas ar keletas tos pačios tematikos romanų. Tokiu būdu, Balzako kūryba planinga, kiekvienas veikalas turi jam skirtą vietą. Ži-

ra pastovaus pavidalo, nuolat pamažu kinta, bažnyčios mokslo las nepripažįsta. Bet yra ir didžiausių bažnyčios autoritetų, kurie evoliucijos mokslo ne atmeta. Pav., Sv. Augustinas sako, kad evoliucijos mokslas Dievui ir jo tiesoms nepriešingas, kaip to bijo kai kurie teologai. Sv. Augustinas sako: kai Dievas visagalis, tai nebūtinai jis turėjo iš molio tverti žmogų, nes jis lygiai galėjo duoti gamtai tokią galią, kad ji, vykdydama Tvėrėjo valią, gali evoliucijos tvarka vykdyti gyvyšos gamtos tobulėjimo paskirtį.

Nesigilinant į šiuos painius klausimus, reikia suminėti, kad Amerikos spaudoje paskutiniu metu pasirodė straipsnių, kurie gvildena žmogaus vystymosi problemas.

Čikagos universiteto antropologijos prof. dr. Washburn bandymų keliu priėjęs prie išvadų, kad žmogaus vystymasis ligi dabartinio pavidalo ėjęs gana greitais tempais. Žmogus per 10 milijonų metų nuo to momento, kai atsirado žemėje, pasiekęs šio laipsnio, kuriame yra dabar.

Žmogaus išsivystyme buvę 3 dideli tarpiniai: pirmas — rankų ir pečių išsivystymas, antras — kojų, o trečias smegenų. Kai smegenys pasiekė maždaug dabartinį svorį — apie 1,400 gramų, tai buvo maždaug prieš 50.000 metų „beždionžmogis“ virtęs žmogumi.

Žmogaus evoliucijoje ne tiek esą, svarbų vaidmenį vaidinę, kaulų, kiek dubens padėtis ir muskulų išsivystymas. Ypač muskulų išsivystymas staigiai pakeitęs žmogaus prototipą, ir žmogaus protėvis priartėjęs prie dabartinio žmogaus tipo.

noma, literatūroje netenka įieškoti matematiškos precizijos. Turint galvoj šio rašytojo minčių gusumą ir jo audringą charakterį, jo labiausia puoselėjamos idėjos įvairiais pavidalais pasikartoja, visose „scenų“ grandinėje dalyvauja tie patys aktoriai su tomis pačiomis žmogiškomis silpnybėmis ir aistromis, kurioms gvildinti autorius turėjo nuostabų talentą ir kruopštumą.

Jo dešimtmečius trunkančiojo „Komedijoje“ dalyvauja ir veikia įvairios visuomenės klasės, didikai greta miestelėnų, biedniokai šalia turčių, kunigų, bankininkų, advokatų ir tt. Savo

KULTŪRINĖ KRONIKA

SAUGOKIME IR UGDYKI-ME SAVĄ KULTŪRĄ, KAD GYVI ISLIKTUME.

Kultūros Fondo Melbournos skyriaus susirinkime pirm. A. Krausas padarė pranešimą veiklos klausimu. Meno ir literatūros skoniui ugdyti ir savai kultūrai palaikyti numatoma kasmet suruošti vieną didesnio masto muzikos — literatūros koncertą. Numatyta daugiau dėmesio kreipti į jaunimo švietimą ir auklėjimą. Skyriaus rūpesčių pradės greit veikti vakarinėje Melbournos dalyje sekmadienio mokykla.

Lenkams stengiantis pasisavi Vilnių, skyriaus susirinkimas pageidavo Vilniaus klausimais paskaitų. Taip pat atkreiptas dėmesys į Mažąją Lietuvą. Vokiečiams darant visokius žygius ir steigiant specialias sąjungas Klaipėdos kraštui prisijungti prie Vokietijos, mes negalime sudėję rankas laukti.

Bibliotekos vedėjas P. Alekna padarė pranešimą apie knygyno skaityklos būklę. Jau surinkta 223 knygos ir suaukota laikraščių ir žurnalų skaityklai. Knygos palaipsniui įrašamos. Už skaitymą imama 3 penų mokestis savaitei knygoms įreisti. Biblioteka veikia kas sekmadienį. Čia priimamas LKF nario ir ALB solidarumo mokesčiai. Nariai išskėlė įvairių klausimų skaityklos, jaunuomenės auklėjimo ir kitais klausimais.

Per savo kraštą su sostine Vilnium ir Mažosios Lietuvos pažinimą į tautos išlikimą!

Dabartiniai tyrinėjimai turėsia duoti naują, kiek pakeistą žmogaus evoliucijos vaizdą. Bet šie teigimai, žinoma, turi tiktai teorijos pobūdį ir nesudaro įrodytos tikrovės.

plunksna jis aprėpė įvairiausių charakterių žmones. Savo romanoose jis išryškina individo troškimų jėgą ir pastangas, kurias žmogus išvysto sąveikiams realiui. Gerai supratus žmogaus prigimtį, jis ryškiai pavaizdavo ją savo veikaluose, parodydamas, kad žmogaus gyvenimo intensyvumas anaipol nepareina nuo luomo, kuriam žmogus priklauso, nei nuo jo užsibrėžtų tikslų kilnumo: nedorėlis ar valkata lygiai giliai gali išgyventi savo džiaugsmus ir liūdesius, kaip ir doris, ar koks nors didingas ir įtakingas asmuo, karo ar politikos vairuotojas. (B. d.)

— K. Barėnas verčia į lietuvių kalbą J. Steinbecko „Cannery Row“, kuriame vaizduojamas vienas žvejų miestų Kalifornijoje.

LIETUVIŠKA FILMŲ BENDROVĖ

Broliai Mekai ir Domas Šulaitis sudarė bendrovę, kuri gamins lietuviškas kultūrines filmas. Dabar filmuoja lietuviškus parengimus ir tuos Brooklyn kvartalus, kuriuose daugiausiai gyvena lietuvių.

— Maždaug prieš porą metų iš Švedijos atvykęs N. Yorke gyvenęs dail. Pranas Lapė daro kelioms didelėms firmoms knygų viršelius ir įvairiems anglų kalba leidžiamiesiems žurnalams piešia iliustracijas. Nesenai „The New York Times“ dienraščio sekmadieninis priedas, kuriame skelbiamos geriausios knygos, įsidėjo jo pieštą viršelį.

LITERATŪROS IR MENO SVENTĖ MELBOURNE

Gegužės 12 d. Melbournos ir apylinkės lietuvių Cathedral Hall turėjo meno vakarą.

Programoje dalyvavo iš Sydneyaus atvykęs rašytojas Pulgis Andriusis, kuris klausytojams pateikė ištrauką iš savo spausdinamos knygos „Sudiev, kvietkeli!“ Šokėja E. Kepalaitė, vykusiai išpildė šokius „Lietuvos siluetai ir siekimas“. Poetė J. Švabaitė — Gylinė padeklamavo tris savo kūrybos ailerščius. Klarnetistas A. Valius išpildė Fantaziją iš operos „Faustas“ (Gounod), Fantaziją iš „La Pantana“ (Lazar) ir Polonaise Crakioviak (Koski). Solistė M. Aukštikalnienė padainavo Mimi ariją iš operos „Bohema“, Vai gražu S. Kačanausko ir „Ruduo — Chopin.

A. Vaičaitis skaitė B. Brazdionio — Auka ir Veselkos — Sugrįžimas. Pabaigai visus koncerto dalyvius nuotaikingai nuteikė rašytojas Pulgis Andriusis, paskaitydamas feljetoną — Vyrai, pajudinkime žemę.

NAUJA JEAN PAUL SARTE DRAMA

„Velnias ir gerasis Dievas“ Paryžiuje susilaukė didelio pasisekimo. Šiame veikale Sartė įdomiai išvystė jau nebe naują temą: žmogaus nesugebėjimą apsispręsti, ar klausyti veltio gundymų, ar eiti krikščionybės keliais.

Istorinių dokumentų ir faktų konstatavimas.

K a z y s
S K I R P A

Sukiliminės vyriausybės genezė

2. Nors savaime buvo aišku, jog vykimas į Kauną buvo susijęs su didele asmenine rizika iš ten nebesugrįžti, tačiau birželio 25 d. tą kelionę surizikavau, nes to reikalavo Lietuvos nepriklausomybės gelbėjimo interesas. Lietuvoje išbuvaui ligi birželio 29 dienos, nes, Sovietų pasiuntinui Pozdniaikovui pareikalavus mane ten sulaukyti, buvau priverstas pasiskubinti grįžti į savo postą Berlyne. Apie šį okupanto reikalavimą atskleidė man pats Krėvė-Mickevičius, Liaudies vyriausybės užs. reik. ministras ir ėjęs jos Pirmininko pareigas. Nors užsibuvimą Kaune ir teko sutrumpinti, tačiau tų kelių dienų, kurias ten subuvau, man užteko svarbiausiems tikslams, kuriuos jau buvau užsibrėžęs, ten atlikti. Atsiektieji rezultatai ne tik nulėmė visą mano, kaip Lietuvos dipl. posto Berlyne, tolimesnę laikyseną, bet pagelbėjo ir visiems kitiems Lietuvos dipl. postams apsispręsti, kas toliau daryti. Mat, kai tik birželio 30 d. laimingai sugrįžau į savo vietą, galėjau visus savo kolegas, kitus Lietuvos Pasiuntinius ir Igl. Ministerius užsienyje, kon-

krečiai painformuoti apie tikrąją padėtį Tėvynėje ir kokių tenka laukti iš okupanto pusės naujų žygdarbių prieš Lietuvos nepriklausomybę.

Dėl pilnesnio susiorientavimo padėtyje buvo taip pat svarbu išsiaiškinti, ką manytų vokiečiai, jei mes imtumėmės kokios nors iniciatyvos rusų-vokiečių ginkluoto konflikto atsitikime. Kadangi tokiu klausimu kreiptis į vok. Užs. rkl. ministeriją buvo neįmanoma, tai liepos 2 d. buvo pasikvietęs ir pasiuntinybę pietų Dr. B. P. Kleist. Jis nebuvo joks vok. Užs. rkl. min-jos pareigūnas, o tik neoficialinis vokiečių politikas ir artimas von Ribbentropui asmuo. Atrodo, jog ir vokiečiai iš savo pusės buvo suinteresuoti Lietuvos eventuale laikysena. Išsinekęs apie politiką, Dr. B. P. Kleist pats pastatė man klausimą kaip lietuvių laikytųsi, jei karas staigiai persimetų į Rytus? Atsakiau, jog mano nuomone, pasistengtų nusikratyti „Liaudies vyriausybės“, atstatytų Lietuvos suverenumą ir vėty sovietiškuosius įsibrovėlius lauk iš Lietuvos. Dr. Kleist tam priitarė, pastebėdamas iš savo pusės, jog tai būtų visiškai login-

ga. Pas mane buvo susidaręs įspūdis, jog tuo metu Lietuvos valstybinės nepriklausomybės atstatymas vokiečių nebūgino. Gal dėl to, kad ji formaliai dar nebuvo įjungta į Sov. Rusiją, arba todėl, kad III-jo Reicho vadovybė dar neturėjo plano padaryti Lietuvą „Ostlando“ dalimi, kaip tai įvyko po metų.

Tačiau, Lietuvos dipl. posto Berlyne vienoks ar kitoks pasielgimas anuo metu nebuvo vien šio vieno posto reikalas. Tai angažavo visą mūsų ano meto užsienio politiką, taigi palietė St. Lozoraičio kompetenciją kaip likusius užsienyje Lietuvos Diplomatosijos Sefo. Todėl netrukus po mano sugrįžimo iš Kauno, jis, liepos 4 d., atskrido incognito į Berlyną smulkiau patirti iš manęs apie tikrąją padėtį Lietuvoje ir drauge su manim aptarti visus reikalus, ypač tai, kaip Lietuvos postui Berlyne laikytis tuo atsitikimu, jei karas ūmai persimetų į Rytus, neišvengiamai paliesdamas ir mūsų kraštą. St. Lozoraitis išbuvo Berlyne 4 dienas. Nuodugnai apsvačius padėtį, buvo prieita išvada, jog suminėtuojau atveju Lietuvos dipl. postas Berlyne turėtų parodyti aktyvumą bei išnaudoti eventualų Maskvos-Berlyno ašies sutrupėjimą Lietuvos tikslams. Buvo nuspręsta, jog sakytaš postas, kai tik tinkamas momentas bus atėjęs, įteiks vok. Užs. rkl. ministerijai formalią notą apie Lietuvos suverenumo atstatymą. Notos

projekte, kurį buvome sustatę, buvo:

1) Paduodamos aplinkybės, kaip Sov. Rusija įvykdė birželio 15 d. Lietuvos užpuolimą ir ją okupavo;

2) Pareiškiamas Lietuvos vardu formalus prieš šią agresiją protestas;

3) Notifikuojama, jog skaitome, kad 1930 m. spalio 10 dienos tariamoji savitarpinės pagalbos sutartis su Maskva Lietuvos nebesaisto;

4) Ispėjama, jog bus sudaryta nauja Lietuvos vyriausybė pagal Krašto Konstitucijos nuostatus ir imtasi priemonių pašalinti sovietiškuosius įsibrovėlius.

Faktinai šios notos įteikti vokiečiams neteko, nes priešlaide, jog karas gali staigiai persimesti į Rytus, nepasitvirtino.

Tačiau kol tas dalykas nebuvo išryškėjęs, projektą apie naujos vyriausybės sudarymą vėsyčiau toliau. Palaipsniui buvo prieita prie sekančių koncepcijų:

1) Su vokiečiais dėl sakytos vyriausybės sudarymo principo nesitarti, o tik juos vienašališkai painformuoti, kad toks projektas yra ir bus vykdomas;

2) Vyriausybės paskelbimą, kada tam bus atėjęs laikas, įvykdyti ne Vokietijoje, bet iš vietos, ją apvalius nuo sovietiškojo okupanto pagalba slapta iš anksto sudarytos lietuvių ginkluotos rinktinės;

3) Buvo paruoštas tos Vyriausybės atsišaukimo į lietuvių tautą projektas, kuriame ryžtingesnieji jos elementai buvo raginami griebtis ginklo, nušalinti okupanto užkergtąją Lietuvai „Liaudies Vyriausybę“ ir vėty sovietiškuosius užpuolikus lauk iš mūsų krašto;

4) Sukilimui pavykus, buvo numatoma visus jo dalyvius apjungti į bendrą ryžtingesniųjų mūsų tautos elementų organizaciją — Lietuvių Aktyvistų Frontą, — sudarytą tautinės vienybės pagrindu, kad naujoji krašto vyriausybė turėtų į ką atsiremti prieš eventualius iš vokiečių pusės spaudimus;

5) Tuo pat sumetimu buvo numatoma griežtai laikytis paskutiniosios nepriklausomos Lietuvos Konstitucijos, kad byle kokiais pasišovimai sąj klesiti nesuteikus svetimai šaliai progos įsikišti į tą Lietuvos vidaus reikalą ir ką primesti, kas mums būtų nepriimtina.

Šitoksai Lietuvos suverenumo atstatymas nebūtų reikšęs atstatymą jos paskutiniojo režimo, o tik atstatymą teisėtos krašto santvarkos, kurią Lietuva buvo sukūrusi per savo nepriklausomybės laikotarpį ir kurią sovietiškas okupantas dalinai jau buvo apžalojęs ir

kurios nors Lietuvos pasienio skubinosi ją sunaikinti, ruošdamasis primesti Lietuvai sovietinę santvarką. Savo esmėje, tai, ką tada projektavome, buvo kažkas panašaus į tą, kas buvo įvykdyta 1941 m. birželio 23 dieną — užsibrėžimas atstatyti Lietuvos nepriklausomybę pačios mūsų tautos ryžtingesniųjų elementų vyrišku pasiryžimu; iš vienos pusės, — ginklo pagalba nusikratant sovietiškojo okupanto, iš antros — pastatant hitlerinę Vokietiją prieš Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo faktą.

Respublikos Prezidentas A. Smetona, kurį apie šį projektą buvau painformavęs, visam tam principo buvo pritarsęs: buvo pasižadėjęs duoti man mandatą sudaryti naują vyriausybę ir pats grįžti į Lietuvą, jei tik, kaip jis sakė, pavyktų atstatyti Lietuvos suverenumą „nors viename valsčiuje“. Savaiame suprantama, jis nesiėmė sužavėtas tuo, kad pagal čia aukščiau apibūdintą koncepciją, Lietuvos nepriklausomybės atstatymas būtų buvęs vykdomas ne jo, A. Smetonos, vardu ir jam vadovaujant. Tačiau, kaip realus politikas, jis suprato, jog kitaip tada nebuvo galima padaryti ir kad byle koks bandymas iš jo pusės atgaivinti režimą, taip nelaimingai užbaigusį savo dienas, būtų buvęs bergždžias dalykas ir tik kenkė ryžtingesniųjų mūsų tautos elementų subūrimui po vėliava už naują Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

AUSTRALIJOJOS „TALENTŲ VARŽYBOS“ LAIMĖJO LIETUVĖ

„Ozone“ teatre, Port Adelaideje, vyko taip vadinamos talentų varžybos, kurios truko 6 savaites.

Varžybose dalyvavo australai dailininkai ir muzikai, jų tarpe vienintelė iš DP imigrantų dalyvavo lietuvė solistė Genovaitė Vasiliauskienė. Varžybos vyko kas savaitę ir buvo atrenkami varžovai finalinėms varžyboms. G. Vasiliauskienė laimėjo.

OPEROS „PO ATVIRU DANGUM“

Liepos 14 d. New Yorko Randall's Island Stadione atidarytas operos sezonas „po atviru dangum“. Buvo pastatyta Verdi opera „Aida“, sutraukusi apie septynis tūkstančius klausytojų. Aidą dainavo Gertruda Ribla. Mario Pasquetto, italų tenoras, atliko Radames rolę.

Liepos 21 d. Randall's Island Stadione buvo opera „Car men“.

FRANCOIS MAURIACO DRAMA

„Ugnis ant žemės“ viename Saaro krašto Hebertoto teatre ėjo 175 kartus. Ji yra išvers ta į 17 kalbų. Šiuo metu jo vietą tame teatre užėmė Gabriele Marcollo drama „Roma ne bėra daugiau Roma“.

Komp. B. Budriūnas laimėjo antrąją premiją ALRK vargonininkų Sąjungos dainos ir giesmės konkurse už dainą „O, Nemune“.

Argentinoje įsteigtas Kultūros Fondas, kuriam vado vauja — D. Grudis, S. Ryse lienė, dr. P. Brazys.

AR KANADA PRIIMS PASAULINĮ KALENDORIŲ?

Kanadiškos darbo unijos, atstovaujamos daugiau negu 83,5 proc. kanadiško organizuoto darbo, prašė vyriausybės pastūmėti pirmyn Pasaulinio Kalendoriaus priėmimą.

Kas yra Pasaulinis Kalendorius?

Trumpai, tai yra reformuotas kalendorius, 1930 m. rekomenduotas tarptautinės „The World Calendar Association“ organizacijos su skyriumi Kanadoje. Tuo tarpu palaikoma dvylikos mėnesių kalendoriaus struktūra, kuri tačiau pašalina tuos nepastovumus, kurie yra žinomo vargo ir išlaidų šaltiniai kiekvienam individui.

Pasaulinis kalendorius visame pasaulyje pripažintas prekybos, mokslinių, profesinių organizacijų ir beveik visų tikybų. Jo priėmimas buvo Jungtinių Tautų 1949 metų suvažiavimo dienotvarkėje, bet diskusijos buvo atidėtos dėl laiko stokos.

Kalendorius palaiko dabartinio kalendoriaus formą, bet yra pastovus.

Kiekviena data toje pačioje savaitės dienoje, kad tai ir būtų kilminiai metai. Keturi ketvirčiai yra identiški visais atžvilgiais. Pirmas mėnuo kiekvieno ketvirčio turi 31 dieną, kitų mėnesiai turi po 30 dienų. Kiekvienas ketvirtis prasideda sekmadieniu ir baigiasi šeštadieniu. Kiekvienas mėnuo turi tą patį darbo dienų skaičių per metus.

Dabartinio kalendoriaus komplikacijos daugiausia kyla iš to fakto, kad metai iš 52 savaitių užima 364 dienas, tuo tarpu kai kalendorius turi įtalpinti 365 dienas paprastais metais ir 366 kėlminiais.

Pasaulinis Kalendorius rūpinasi 365-tą dieną pašalinti iš reguliarių sistemų numeruotų datų, statant ją tarp gruodžio mėn. 30 d. ir sausio mėn. 1 d. ir pavadinant ją „Worlds-day“ — pasiūlyta kaip pasaulinė šventė, kaip šventė vieton Naujųjų Metų. Kilminių se metuose bus dar viena šventė pavadinta „Leapyear Day“, kuri yra įterpta po birželio m. 30 d. Kadangi šitos dienos atitinka gruodžio mėn. 31 d. ir birželio mėn. 31 d., tai joms neduodama savaitės dienų pavadinimai ir jų buvimas neturi įtakos į kalendoriaus pastovumą.

Pasaulinio Kalendoriaus įvedimas numatytas, kad visos didesnės kanadiškos šventės būtų pirmadieniais arba penktadieniais ir savaitgalyje. Taip daugumas švenčių pasidarytų ilgo savaitgalio dalimis.

NAUJI RASTAI

Vincas Ramonas. DULKES RAUDONAM SAULĖLEIDY. Romanas. Viršelis dail. V. K. Jonyno. Išleido LKSD Liet. Knygos klubas Čikagoje, 1951 m. Spaudė „Draugo“ spaustuvė. 396 puslapiai. Kai na 3 doleriai.

Algirdas Margeris. ŠIRDIES RŪMAI. Romanas. Iliustravo Mikas Šileikis. Spausdino „Naujienu“ spaustuvė, Čikagoje. 1951 m. 450 puslapių. Kaina 4 doleriai. Romano dalys: tėvas, motina ir dukta.

Dr. Pr. Gaidamavičius. IŠBLOKŠTASIS ŽMOGUS. Be namio likimo perspektyvos. Iliustravo 1951 m. 280 puslapių. Kaina nepažymėta. Tiražas — 1500.

Turinyje: Žmogus visatoje, Egzistenciniai žmogaus santykiai, Tauta kaip dvasinė tikrovė, Tėvynė kaip egzistencinė atrama, Žmogaus išbloskimas, Židonytės ir kt.

Vienatvė, Viltis. Kaip rodo turinio metmens, „Išbloskysis žmogus“ yra filosofinė studija bendrai žmogaus ir išbloskito specialiai. Veikalas parašytas lengvu stiliumi ir nesunkiai skaitomas. Knyga labai turininga ir rimta.

Pranas Enskaitis. SVAJŪNAS. Gintaro kršto legendos — pasakos. Prošvaisčių skaičiai 4 nr. Išleido „Rūtos“ leidykla — spaustuvė 1951 m. liepos mėn. Rodney, Ont. Kai na 25 centai. Leidinyje be Sva jūno yra ir kitos legendos bei pasakos — Aušrys, Kraujo auka, Adolfo Venclausko Gintaro Vyčiai. Knygelė 50 puslapių, iliustruota.

MŪŠŲ PASAULIS. Kriškišoniškosios minties mėnesinis laikraštis 2—4 nr. Adresas: M. Zablockis (16) Butzbach, Resettl. Center, US Zone, Germany.

JAUNIMO RATELIS. Gražiai iliustruotas laikraštis jaunimui. Adresas: Povilas Jasikonis (14a) Schwab, Gmiund, Artillerie-Kas. 4-81, US Zone, Germany.

LIETUVOS ŪKIO ATSTAYMO STUDIJŲ KOMISIJA DARBAI. Sąsiuvinis 2, 1951 m. liepos mėn. Žemės re formos gairės ir pranešimai.

Amerikos Liet-vių Inžinierių ir Architektų draugijos New Yorke METRASTIS. 1951 m. metai. Adresas: Inž. K. Krulikas, 563 Hemlock St., Apart. 8, Brooklyn 8, N. Y., USA.

DARBAS. Kultūros ir visuomenės mokslų žurnalas. Adresas: 15 Cotton St., Roslindale, Mass., USA.

KLAJŪNAS. Žurnalas, kuriame šis laikraštis susijungęs su „Apuoku“. Klajūno 1 nr., Apuko 6 nr. Adresas: 38, Melville Rd., Coventry, England.

„NEMUNAS“ 6 nr. jau išleido iš spaudos. Turinys įvairus. Straipsniai V. Alanto, dr. atrama, Žmogaus išbloskimas, Židonytės ir kt.

KALENDORIUS

1951

METAMS

RUGPJŪTIS

31 d.

1	T	Petras Ap.,	Sūduvis, Gilšė.
2	K	Alfonsas,	Guoda, Tugaudas.
3	P	Steponas,	Lengvė, Mangirdas.
4	Š	Dominykas,	Smilgė, Gerimantas.
5	S	Šv. P. Marijos,	Snieginė, Rimtas.
6	P	Viešpaties Atsimain.,	Daiva, Alaušas.
7	A	Kajetonas, Donatas,	Prutenė, Drasutis.
8	T	Kirijokas, Smaragdas,	Uogintas, Daina.
9	K	Romanas, Tūlmė,	Pilėnas, Gražutė.
10	P	Laurynas,	Laima, Nerimantas.
11	Š	Tiburcijus, Zuzana,	Parutė, Pūtis.
12	S	Klara,	Laimutė, Erimas.
13	P	Ipolitas ir Karijonas,	Irvė, Asibutas.
14	A	Euzebijus,	Pajauta, Eimantas.
15	T	Š. P. M. Dangun Ėmimas — Žolinė.	Vaiselė, Rugelis.
16	K	Joakimas, Rokas,	Sigutė, Saulenis.
17	P	Jacintas, Anastazas,	Mintautas.
18	Š	Agapitas, Elena,	Šviesuolė, Patrimpas.
19	S	Liudvikas,	Neringa, Svajūnas.
20	P	Bernardas,	Sungailė, Bukantas.
21	A	Joana,	Iminė, Karijotas.
22	T	Ipolitas,	Baumilas, Ringelė.
23	K	Pilypas,	Rasuolė, Jogaudas.
24	P	Baltramiejus,	Liudytė, Gilius.
25	Š	Liudvikas,	Gailutis, Šilka.
26	S	Zefirinas,	Aušrinė.
27	P	Šv. Kazimiero kūn. pr.	Mintibutė, Liūtas.
28	A	Augustinas,	Nadmė, Lameika.
29	T	Jono Krikšt. nukirsd.,	Augūna, Bytautas.
30	K	Feliksas, Rožė,	Roželė, Uolkertis.
31	P	Raimundas,	

Mėnulis: 2 d. — Jaunas; 10 d. — priešpilis. 17 d. — Pilnatis; 24 d. — Delčia.

Saulė: Rugpjūčio 2 d. teka — 4.45, sėsta — 7.27; 9 d. teka — 4.53, sėsta — 7.17, 16 d. teka — 5.01, sėsta — 7.06; 23 d. teka — 5.10, sėsta — 6.55; 30 d. teka — 5.18, sėsta — 6.43.

NAUJIENOS

PIRMAS IR DIDŽIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

NAUJIENOS visuose Amerikos miestuose ir užsienyje turi savo korespondentus ir nepaprastų gabumų rašytojus, žurnalistus. NAUJIENOS duoda vėliausias, tikriausias ir geriausias pasaulines, nacionalines bei vietos žinias, straipsnius ir paveikslus. NAUJIENOS talpina išvietintųjų lietuvių šeimų, giminių bei pažįstamųjų paieškosimus ir jų atsisaukimus į savo tautiečius. NAUJIENOS nemokamai spausdina lietuvių draugijų, klubų ir organizacijų pranešimus, atsisaukimus ir korespondencijas.

UŽSIRASYKITE NAUJENAS ŠIANDIEN PAT.

Prenumerata: Amerikoje ir Kanadoje \$ 9.00, pusei metų \$ 5.00; Chicagoje \$ 10.00, pusei metų \$ 5.50; užsienyje \$ 11.00, pusei metų \$ 5.50. Adresas: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill., U. S. A.

Deja, kalbamam projektui 1940 m. dar nebuvo lemta išsipildyti, nes Maskvos Berlyno asis, nežiūrint jos galų įkaitimo vienas prieš kitą, dar nesutrupėjo. Savo kalboje, pasakytoje liepos 19 d. Reichstage, Hitleris pareiškė, jog III-jo Reicho santykiai su Sov. Ru sija neva esą visai draugingi, to kiais liksia ir toliau, ir kad niekas neįstengsias jų sudrumsti. Maskva gi, siekdama padrašinti Hitlerį, kad pasuktų visą savo karo mašiną prieš Britų Salas ir ten daugiau nutekintų vokiškojo kraujo, suintensyvinė tokią mašiną, grūdų ir žaliavų Vokietijai, nors ir pačiai sovietų Rusijai visi tie produktai buvo reikalingi ruošiantis karui ir tolimesnei bolševizmo ekspansijai į Europos vakarus.

Šitaip aplinkybėms besikeičiant, Lietuvos dipl. postas Berlyne buvo pastatytas prieš naują padėtį Lietuvoje. Išnaudodamas laiką ir Hitleris čia aukščiausiai suminėta nusizeminimą prieš bolševizmą, sovietiskasis okupantas galėjo be baimės toliau vykdyti savo judoškios planus mūsų krašte: siekti lietuvių tautos valios suklastojo mo dirbtinai rinkimais į tariamąjį „Liaudies Seimą“, paktikuoti šitaip jo paties nuskirtiems balsavimams iš lietuvių tarpo įvedimą Lietuvoje sovietinės santvarkos, ir tų belaisvių vardu 1941 m. liepos 21 d. pasiskelbti Lietuvos nepriklausomybės formalų nužudymą, tikintis tuo būdu prigauti lais-

vą pasauli. Į šį pikta pasikėsiniimą Lietuvos pasiuntiniai ir įgal. ministrai užsienyje, kaip žinoma, atsakė savo solidarais ir griežtais protestais visur, kur tik Lietuvos dipl. postai buvo akredituoti. Šiais protestais buvo viso pasaulio akys demaskuota sovietų klasa ir agresija prieš Lietuvą, Kremliaus pasišovimas įjungti ją į Sov. Rusijos sąstatą pavertstas į nieką, ir formaliai išreikštas Lietuvos pasilikimas nepriklausoma valstybe tarptautinės teisės požiūriu.

Lietuvos dipl. postas Berlyne vienas iš pirmų pareiškė tokią protestą, kuris, savo esmėje, buvo nukreiptas netik prieš Sov. Rusiją, bet netiesiogiai ir prieš III-į Reichą, kaip sąmokslas prieš Lietuvos nepriklausomybės dalyvį. Deja, tas mano protestas buvo persilpnas, kad būtų glėjęs išsproginti Maskvos - Berlyno asį, lėmusią anuomet Lietuvos likimą. Nors Reicho vyriausybė Sov. Rusijos akto apie Lietuvos aneksavimą formaliai ir nepripažino, tačiau faktinai su juo skaitėsi, vengdama dėl to gadinti savo santykius su Maskva. Iš tos priežasties Lietuvos dipl. posto Berlyne padėtis pasidarė labai nebetikra: ėmė grėsti pavojus, jog būsiu priverstas Lietuvos Pasiuntinybės veikimą sustabdyti bei apleisti jos rūmus, ir kad to pasekoje pasidarys dar sunkiau vesti kovą už Lietuvos nepriklausomybės reikalą.

Bus daugiau.

Estiška kailių prekyba siūlo Tamstoms gražius, aukštos kokybės

Kailinius paltus

fabrizo kainomis. Galima ir išsimokėjimui. Atsilankykite ir įsitikinsite.

Darome taip pat pataisymus perdirbimus.

Kailininkas A. KOTKAS.
1481 Bishop St., Apt. 3,
Montreal. Tel. BE 4075.

DIPLOMUOTAS LIETUVIS LAIKRODININKAS L. ARMALIS

76 Culver St., SIMCOE, Ont.

ATIDARĖ LAIKRODŽIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ:

Priimu taisyti visų rūšių laikrodžius. Darbą atlieku greit, sąžiningai ir žymiai pigiau.

HAMILTONIEČIŲ DĖMESIUI!

Rašau prašymus, laiškus, darau vertimus iš lietuvių, vokiečių, rusų ir anglų k. Tarpininkauju įvairiais reikais įstaigose, perkant, parduodant nuosavybę etc.

Juozas Valevičius.

285 John N. Hamilton, Ont. Tel. 7-0002

Kreiptis po 5 val. p. p. ir šėd

DĖMESIO

Viltasaličiams ir apylinkės lietuviams! Ekspertas radio ir elektinių reikmenų taisyme.

Prekyba ir pataisymais.

PETE'S RADIO SERVICE

7688 Edvard St., Ville Lasalle. HE 3372

Tel. HE 4114

S. MAZULAITIS

SIUVEJAS

6920 Monk Blvd. Ville Emard, Montreal, Tramvajus 36.

Lietuvis laikrodininkas, turįs ilgametę praktiką,

ZUKAS ANTANAS

1062 Riverview Ave., Verdun, Montreal, Que.

Tel. TR 2050, priima pataisymams įvairius laikrodžius.

Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai.

Kainos žemesnės kaip kitur. Už pataisymus garantuoja. Kreiptis vakarais po 6,30 val.

Pasaulio lietuvių karių mėnesinis žurnalas

KARYS

išeina didelio formato, gražiai iliustruotas, duoda daug įdomios medžiagos.

Redaguoja ir leidžia: kpt. S. Urbonas, B. Aušrotas, S. Butkus

Prenumerata: metams 4 dol., atskiro nr. kaina 45 ct.

Adresas: Karys, 156 Steamboat Rd., Great Neck, N. Y., U. S. A.

Rūta

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ JŪSŲ PATARNAVIMUI.

PRAŠOME APLANKYTI.

7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).

Ville Lasalle.

A. GAURYS.

P. ADAMONIS.

TEL. FA 0209

Joe's Butchery & Grocery

1918 FRONTENAC ST. (prie Ontario St.)

(buvusi Juozo Paplausko)

SAV. JUOZAS LAURINAITIS.

Visų rūšių maisto produktai ir įvairios mėsos bei mėsos gaminiai.

Pristatymas į namus, o penktadieniais ir į Longeuil. Taip pat prieinama kaina patarnauju sunkvežimiu.

FILATELISTŲ ŽINIAI,

Festival of Britain proga, BRITŲ PASTAS išleido 6 rūšių festivalį propoguojančius PASTO ŽENKLUS, kurių bendra vertė 38 šilingai ir ½ peno. Jų kaina Kanadoje doleriais 5,70. NORINTIEJI šių pašto ženklų įsigyti, PRANEŠA savo tikslų adresą ir PINIGUS SUMOKA „NL“ ADMINISTRACIJAI. Ženk-lai užsisakiusiems bus išsiųsti tiesiogiai iš Anglijos.

„NL“ Administracija.

JUN A Valet Service

SAV. A. JURGUTIS ir P. NARBUTAS.

Valome, taisome ir dažomevyriškus ir moteriškus rūbus. Be to, valome vestuvines suknius, langų užuolaidas (lengvas ir sunkias).

Paimam iš namų ir pristatome atgal. Darbas atliekamas sąžiningai.

210 Dorchester St. W., Montr eal. Tel. LA 2958.

Laiškai Redakcijai

Gerbiamas Pone Redaktorium!

Nuoširdžiai prašome patalpinti Jūsų redaguojamam laikraštyje šį viešą mūsų pareiškimą:

Sąryšyje su mūsų vestuvėmis yra pasisklidusių neteisingų gandų ir šmeižtų. Negalėdami atitaisyti tiesioginiu keliu, pasiryžome tą viską iškelti viešai spaudoje.

Š. m. birželio mėn. 3 dieną, mes, Jurgis Allis Alšauskas ir Anelė Antanykaitė, kaip St. Catharines lietuviai, kreipėmės pas savo vietinį kleboną pranciškoną tėvą Juvenalį Liaubą, kad jis mus sutuoktų. Tam reikalui pagal klebono reikalavimą, kad abu mes galime vestis, patiekėm jam giminio metrikus, asmens pasus, pažymėjimus ir kitus dokumentus ir taip pat pristatėme kelis vietinių liudininkus ir be to patikimų asmenų, kitur gyvenančių, tuo reikalu pareiškimus. Klebonas pažadėjo moterystės Sakramentą mums suteikti ir pasakė, kad mes pilnai galime vestis, bet atsistojęs, išlaikęs mūsų dokumentus iki birželio mėn. 12 dienos, tik prieš porą dienų prieš mūsų vestuves, grąžino juos su neigiamu atsakymu, — jis negalįs mus sutuokti, remdamasis kažkokiais liudininkais, kurie, kaip vėliau paaiškėjo, nieko tikslaus apie mus nežinodami, pavydo ir keršto sumetimais yra mus apskundę. Žinoma, klebonas, neįstojęs drauslyko, lengvabūdiškai atsisakęs mus sutuokti, sudarė mums didelį nemalonumą ir yra patatęs mus į keblią padėtį. Gelbėdamiesi iš blogos padėties, buvome priversti skubomis kreiptis pas svetimą kunigą. Ir, kaip pasirodė, ten pilnai užteko mūsų turi

mų dokumentų, ir be jokių kliūčių ir užmetimų š. m. birželio mėn. 16 dieną mus sutuokė.

Jausdami visai nekalta iš savo tarpo išstumti, iškeliame tą reikalą viešai, visos visuomenės žiniui ir norime pabrėžti, kad kartais lengvabūdiški, neteisingi žmonių apkalbinimai stumia savo tautiečius šalin nuo savęs, vietoje juos labiau surišus.

J. ir A. Alšauskai.

Objektyvi tiesa žmonių santykiuose yra pagrindinis dalykas. Ir aš, paskaitęs „N. Liet.“ 26 nr. pp. Norvaišos (Girinio) ir L. Balzaro laiškus, jaučiu moralinę pareigą pasakyti tai, ką aš žinau tikrai ir kas papildomai įneš kalbamui klausimu reikalingo tikslumo.

1940-41 metais, t. y. bolševikmetyje, man kaip kavininkui, teko tarnauti viename dalyne su p. Norvaiša (Giriniu), ėjusiu atsakingas pareigas. Daugelio politinių vadovų buvo rusas vyr. politruko laipsnyje, kurio pavardės nebeprisimenu. Norvaiša - G. iki rusų - vokiečių karo pradžios — 1941. VI. 22 — į jokią politinių vadų mokyklą, kursų ar panašiai, nebuvo siųstas ir politinėje veikloje nepasireiškė. Jis buvo drausmingas, sąžiningas ir tikras lietuvis, kuris nevienu toms kuopos kareiviui padėjo, nuslėpdamas jų išsišokimus prieš bolševikinę santvarką, kaip „raudonojo kampelio“ išdrąslyko, lengvabūdiškai atsisakęs mus sutuokti, sudarė mums didelį nemalonumą ir yra patatęs mus į keblią padėtį. Gelbėdamiesi iš blogos padėties, buvome priversti skubomis kreiptis pas svetimą kunigą. Ir, kaip pasirodė, ten pilnai užteko mūsų turi

Sault Ste Marie, Ont.

PAKĖLĖ ATLYGINIMĄ CHROMO FABRIKE

Sault-Ste-Marie, Ont. Prieš ketelį savaitę, tuojau po to, kai buvo pakeltas atlyginimas vietos didžiuliam plieno fabrikui „Steel Plant“e, pakėlė atlyginimą ir vietos chromo fabrikui „Krumplante“. Panaikinti iki šiol buvę „atydumo bonai“ — 5 centai valandai ir įvedamas tas pat pagrindinis atlyginimas, kaip ir kaimyniniame plieno fabrike. Bus mokama žemiausias atlyginimas: dieninei pamainai — 1,27 dol. į valandą, popietinei pamainai (nuo 3 v. p. p. ligi 11 v. v.) — 1,30 dol., ir naktinei pamainai (nuo 11 v. vak. ligi 7 val. ryto) \$ 1,32. Algų pakėlimas galioja nuo š. m. gegužės m. 1 d. t. y. bus išmokėtas skirtumas („backtime“) už praėjusį laiką. Kadangi šiame fabrike dirbama 48 val. savaitę, tai išvadoje gaunamas neblogas atlyginimas. Šiuo metu čia dirba per 10 tremtinių — lietuvių. Dažnokai priiminėjami ir nauji darbininkai, kurie yra daugiausiai estai, atvykę iš Švedijos ir kiti įvairių tautybių „dypukai“ atvykę nuo geležinkelio linijos

Džiaugiuosi, kad nesusipratus formaliai likviduotas. Aš, kaip žinas objektyvi tuometinė būseną, savo šiuo rašinėliu ir norėjau įnešti tikrumo, išsklaidyti netikslumus, pasitarnauti tiesai, kuri tikrai ir gali rimtai grįsti mūsų išsivijoję tarpusavio santykius.

H. Valiulis,

Buv. dalinio karininkas.

Red. atsargumo dėlei iš laiško išbraukė tikslų dalinio pavadinimą, dalinio vado pavardę ir vietą, kur dalinys stovėjo.

(A. C. R.) arba iš kasyklų. Naujų lietuvių darbininkų neatvykta.

Pažymėtina, kad tai, tur būt, viena iš nedaugelio Kanadoje esančių fabriky, kur nėra jokios darbininkų unijos, nors dirbančių skaičius fabrike apie 400 žmonių. Nežiūrint to, kas met pakeliamas atlyginimas ne mažiau, kaip kaimynystėje didžiuliam plieno fabrikui „Steel Plant“e ir įėjusį rudens ar žiemos metu reikia nedidelį skaičių atleisti, kaip dažnai visur kitose fabrikuose Kanadoje ir USA pasitaiko, tai atleidžiama patys jauniausieji — vėliausiai darban įstoje. Laike paskutinių 20 mėnesių nebuvo to kio atsitikimo, kad būtų atleistas darbininkas išdirbęs šia me fabrike daugiau kaip pusmetį (6 mėn.).

Praėjusiais metais, gruodžio mėn. 14 d. numerio „Tėviškės Žiburių“ korespondentas p. J. S., tikrai savo „bereikalingu dvylekiu kišimu“, tarp kitų savo nesąmonių ir priekabių jieškojimo, bandė išpeikti mano korespondencijoj pagrįstą šią darbaviestę. Taj buvo ištiesai netiesa ir neobjektyvu.

„Krumplentas“ mūsų miestelyje yra, bet šiuo tarpu, viena iš geriausių darbaviestų. J. Sk.

BRUTALIAI NUŽUDYTAS JONAS NORKUS

Šiuo kritišku metu, kada lietuvių tautai yra ypač brangus ir reikalingas kiekvienas jos narys, mus pasiekia skaudi žinia, kad nuo žmogžudystės žiaurios rankos krito Jonas Norkus. Šis 30 metų amžiaus politinis pabėgėlis nuo komunizmo, išvaikščiojęs sunkius imigrantų

kelius, buvo radęs prieglaudą Kanadoje. Jis dirbo prie Algoma Central Railway Ontario šiaurės nuo Sault Ste. Marie. provincijoje, apie 130 mylių į

Ontario Provincijos viešojo policija, pašaukta iš Wawos apie 1 val. naktį iš šeštadienio į sekmadienį, liepos 22 d., atvykusi į nuošaliai gulintį vieną geležinkelio darbininkų stovyklą Algawa, rado J. Norkų paplūdusį dideliame kraujo klane nebegyvą. Jo krūtinė ir nugara buvo išvagota didelėmis, giliomis žaizdomis, apranga suplėšyta. Ryškūs kraujo pėdsakai rodė, kad jis buvo perėjęs kambri, išėjęs pro užpakalines duris ir čia sukritęs mirties agonijoje. Kambaryje rasta didelė betvarkė: baldai apverstai ir sulaužyti, bėnkos ir stiklai sudaužyti.

Kriminalinė policija, vėliau atvykusi į nusikaltimo vietą, lėktuvu ir pravedusi paviršutinišką tyrimą, nors lavono autopsija dar nepadaryta, priėjo prie išvados, kad J. Norkus mirė nukraujavęs nuo žaizdų, padarytų dideliu peiliu ar kitu aštriu įrankiu. Valstybės prokuroro įsakymu buvo suimtas 22 metų amžiaus tremtinys — ukrainietis Wasyl Krawcyk ir pasodintas į Wawos kalėjimą. W. K. dirbo pakutinius dvejus metus kartu su nužudytu juo ir gyveno kartu su kitais 4 darbininkais namelyje apie 100 pėdų atstumu nuo J. Norkaus gyvenamojo namo. Jis kaltinamas žmogžudyste. Vėliau pervestas surinktas į Sault Ste. Marie Apygardos kalėjimą.

Tos žiaurios žmogžudystės motyvą tebetiriamas. Nužudytasis Jonas Norkus gyveno tame pačiame name, kur ir jo formanas su 24 metų amžiaus žmona, dviejų vaikų motina. Žmogžudystės naktį formanas buvo išvykęs į miestą. Likusi namuose buvo jo žmona, kuri ir pranešė policijos organams apie nusikaltimą.

Jonas J. Juškaitis.

WELLANDO IR NIAGARA FALLS DĖMESIUI.

— Š. m. rugpjūčio mėn. 5 d., sekmadienį tuoj po lietuvių kū pamaldų, 11 val. ryto, St. Mary's bažnyčios salėje, Helens Ave., Welland, Ont., šaukiamas tėvų, kurie turi mokyklinio — 6—14 metų amžiaus vaikų, susirinkimas, aptarti įsteigimą šeštadienio lietuviškos mokyklos Wellande.

ALOK pasiuntė pakvietimus visiems tėvams, kurių adresai buvo žinomi, bet tautiečiai atsikėlė į apylinkę vėliau, ypač į Niagara Falls, Ont. ir dar neužregistruoti, pakvietimus negaus, todėl maloniai prašome ir tuos tėvus minėtame susirinkime būtinai dalyvauti.

Wellando ALOK-tas.

MIRĖ LIETUVIŲ BICIULIS

Praėjusią savaitę vėliavos ant Toronto miesto savivaldybės pastatų buvo nuleistos ir pusę stiebo. Miestas gedėjęs vieno iš savo populiariausių valdininkų — John Innes, kuris staiga mirė, pavaduodamas miesto burmistą. Kontrolierius J. Innes buvo atvykęs į Kanadą kaip skotas imigrantas. Mirties dieną jis buvo nuvykęs į geležinkelio stotį pasveikinti iš Korejos grįžtančių sužeistų Kanados kareivių. Stotyje jį ištiko priepuolis.

Gedi ir lietuviai, netekę bičiulio, kuris neatsakėdavo kviečiamas atvykti į mūsų parengimus ir minėjimus.

Jonas J. Juškaitis.

TAUTIETI! Nepamiršk savo mėnesinio įnašo Vasario 16 Gimnazijai, Diepholze. Siųsk jį šiandien M. L. B. Dr-jos kabinininkui A. Lymantui,

7116 Cartier Ave.,

Montreal, P. Que.

Mažosios Lietuvos Bičiulių

Dr-jos L. C. Valdyba.

Kanados ir Europos siuvėjas Toronto

JONAS INDRELĖ

siuva moderniausių fasonų vyriškus ir moteriškus kostiumus ir paltus.

DIDELIS PASIRINKIMAS

geriausių anglišku medžiagų. Darbas atliekamas SAŽININGAI IR GRAŽIAI.

Adresas: 202 St. Clarens Ave, Toronto.

Telefonas: ME 8522.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAI DOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJŲ VISADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

CAPITOL FURNITURE CO.,

391 St. Catharine St. W. Montreal.

Penki aukštai baldų PHILIPS ir kitų firmų radio aparatų ir elektrinių reikmenų. Visi kiti jūsų namų reikmenys.

Lengvos mokėjimo sąlygos — žemiausios kainos.

Mūsų prekybos vedėjas Mr. J. J. RUSSELL kalba lietuviškai ir yra krautuvėje kasdien.

TEL. LA 8621.

7582A, Rue Edouard, Ville Lasalle TR. 7412.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool 4337 Verdun Ave., Verdun. YO 3323.

J. Alide Blais, 29—4ieme Avenue, Ville Lasalle. TR. 7849.

BALDŲ, ELEKTROS REIKMENŲ, RADIO PREKYBA

Brouillette & Gagnon Ltee

6014 BOULVARD MONK, WI 6144, MONTREAL maloniai kviečia atsilankyti į savo prekybos namus, kur yra gausus įvairių baldų, elektros reikmenų bei garsiųjų pečių, radio (Philips) pasirinkimas. Esant reikalui, duodama ir išsimokėtinai. Mūsų atstovas lietuvis

JUSTAS STROPUS

Tamstoms maloniai patarnaus, suteikdamas reikalingas informacijas. Susisieki su juo iš anksto telefonu TR 1610 (6672 Beaulieu St., Ville Emard).

Telef.: HE 0106

LIETUVIŠKAS RESTORANAS

727 Church Ave, Verdun (tarpe Verdun Ave ir Banantyne Ave netoli Aušros Vartų par-jos bažnyčios)

GAMINAME VISOKIOS RŪŠIES VALGĮ.

Tautiečiai kviečiami atsilankyti ir įsitikinti.

SAVININKAI BR. JOCAI.

LIETUVIŠKA

BALDŲ KRAUTUVĖ

IR DIRBTUVĖ

PARDUODAME GATAVUS, PRIMAME

UŽSAKYMUS IR PATAISYMUS.

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING CO

899 BLOOR ST. W. TORONTO, TEL. LO 1438.

SAV. J. KAMICHAITIS. PATARIMAI VELTUI.

ĮVAIRIŲ MASINŲ—KARŲ TAISYMAS

IMPERIAL AUTO COLLISION

G. KERAITIS,

Motorai, sparnai, durys. Taipogi dažymas pagal didelį spalvų pasirinkimą. Mašinos paėmamos iš namų ar iš sugedimo vietos kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro, iššaukiant telefonu JU 4773.

— Lietuviams patarnaujame papigintomis kainomis. —

— 561 — KEEL ST. TORONTO, Ont. —

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 2244 W. 23rd PLACE, CHICAGO 8, ILL., USA.

Aid Overseas, Inc. siūnia maisto siuntinius ir visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo.

Pristatymas trunka apie 15—20 dienų.

Aid Overseas, Inc., maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOLAIDA.

2 sv. kiaušinių taukų

2 sv. margarinų

1 sv. deg. kavos

1 sv. kakavos

1 sv. šokolado

Siuntinys Nr 12—\$ 6.40

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaušinių taukų

1 sv. deg. kavos

1 sv. kakavos

1 sv. šokolado

2 sv. cukraus

Siuntinys Nr. 19—\$ 9.95

4 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaušinių taukų

2 sv. margarinų

2 sv. marmelado

1 sv. deg. kavos

1 sv. šokolado

2 sv. kakavos

4½ sv. cukraus

2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 24—\$ 11.50

5 sv. rūkytų lašinių

3 sv. kiaušinių taukų

2 sv. margarinų

1 sv. deg. kavos

2 sv. kakavos

2 sv. šokolado

2 sv. marmelado

2 sv. sūrio 40% riebus

Siuntinys Nr. 25

E. 9 sv. kiaušinių taukų

..... \$ 5.25

C. 15 sv. k. taukų \$ 8.00

Siuntinys Nr. 94

B. 8 sv. bičių med. \$ 5.00

I. 5 sv. margarinų \$ 3.70

Siuntinys Nr. 1—\$ 6.70

2 sv. kiaušinių taukų

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. salami dešros

2 sv. (be 2 ozz.) ken. bek.

1 dėž. margarinų (400 g)

Siuntinys Nr. 3—\$ 6.20

4 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaušinių taukų

2 sv. margarinų

1 sv. kiaušienos mėsos

Siuntinys Nr. 5—\$ 5.40

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. marmelado

1 sv. deg. kavos

1 sv. kakavos

2 sv. cukraus

1 sv. margarinų

Siuntinys Nr. 6

A. 10 sv. cukraus—\$ 2.60

B. 20 sv. cukraus—\$ 4.70

Siuntinys Nr. 7

A. 10 sv. kv. miltų \$ 2.50

B. 20 sv. kv. miltų \$ 3.90

Siuntinys Nr. 10—\$ 6.40

2 sv. rūkytų lašinių

Nepaprasta gegužinė We llande.

Toronto, Hamiltono, St. Catherines, Buffalo ir kitų vietovių lietuviai puikiai žino, kad linksmiausia praleidžia šventadienio vakarą, susitinka su draugais ir pažįstamais iš Amerikos ir įvairių Kanados vietovių, pasidžiaugia gražia gamta, atsigaišina bufete ir pasižoka prie europietiškos muzikos tik **WELLANDĖ**.

Todėl Wellando **ALOK**-tas rugpjūčio mėn. 4 d. (šeštadienį) ungarų parke, Port Robinson Rd. (1.5 mylios į rytus nuo Wellando važiuoti East Main St., ten pat, kur buvo Joninių gegužinė) rengia **NEPAPRASTĄ GEGUŽINĘ**. Kad ši gegužinė bus nepaprasta, įsitikins kas joje dalyvaus! Gegužinės metu veiks **turtingas bufetas** ir **gros puiki muzika**.

Pradžią 5 val. po pietų. Muzika pradės groti 6 val. Nepalankus oras gegužinės nesutrukdys, nes ten pat yra įrengta speciali salė. Maloniai kviečiame visus atsilankyti.

Wellando **ALOK**-tas.

SAULĖTOJE ALBERTOJE, KRUVINOJO STALINO BARBARIŠKŲ DARBŲ, LIE TUVOJE, MINĖJIMAS.

Lethbridge, š. m. VI. 10 d., įvyko vietos lietuvių kolonijos susirinkimas, kuriame buvo paminėti barbariški Stalino darbai. Minėjime buvo skaitoma p. Noreiko spaskaita apie Pabaltijo tautų ušgyventas okupacijų kančias ir trumpais žodžiais apibūdinta, nevisam pasauliui visiškai žinoma, bet garbinga Lietuvos istorija.

Kiek vėliau, birželio 13 d. 10 val. 30 min., Alberto vakaro laiku, ta paskaita buvo transliuojama anglų kalboje per Lethbridges radijo stotį. Paskaitą transliavo p. A. Arelis, puikiai ir aiškiai angliškai. Prieš paskaitą ir po paskaitos buvo lietuviškos plokštelės. Sekančią dieną, ta pati paskaita buvo atspausdinta „Lethbridge Herald“ dienraštyje. Tai vienas iš didžiausių Lethbridges dienraščių.

Bet didžiausią dėmesį vietos gyventojai atkreipė į radijo transliaciją, nes buvo parinktas labai patogus laikas, tuoj po sporto žinių, kurių klauso daugiau kaip trys ketvirtadaliai Lethbridges miesto gyventojų.

Pora savaitžių prieš tai, di-

džiuliam miesto čiuožyklos sta-dijone, buvo senų tautinių šokių vakaras, kuriame dalyvavo įvairių tautybių šokėjų grupės. Jų tarpan buvo pakviesti ir Lethbridges lietuviai.

Kadangi mūsiečiai buvo pakviesti visai netikėtai ir buvo nepasiruošę šiam įvykiui, tai lietuviška akim žiūrint, tautiniai šokiai išėjo silpnoki. O kas svarbiausia šoko be muzikos.

Bet vistiek mūsiečiai pelnė antrąją vietą ir nemaža plovimų, bei minios sveikinančių šūkių. Pirmoji vieta atiteko ukrainiečiams, kurie sudaro veik trečdalį Lethbridges apylinkės visų gyventojų ir turi gan stiprią šokėjų trupę.

Nors ir saujelė liko Lethbridges lietuvių, nes daugumas pasistū mėjo daugiau į rytus, bet vistiek likusieji po truputį juda pirmyn ir skina platesnį kelią, kuris palengvina Lietuvos nepriklausomybės kovą. Tad garbė tiems Lethbridges lietuviams, kurie prisideda prie šios sunkios, bet garbingos kovos.

Pakelievis.

RENE BOURDAGES Reg'd MAMERTAS MAČIUKAS

DIPLOMUOTAS MOTERIŠKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS.
AUKSTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS.
ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS NAUJAUSIOS MADOS.
SKUBUS PATARNAVIMAS
Specializuojus užsakymais paštu (mail orders) iš visų Kanados ir JAV vietovių.
Adresas: kampas Mount Royal ir Brebeuf
įėjimas: 4504 Brebeuf street. Telefonas FR 9141

ti kiekvienam atskirai negalėjome.
Tariame nuoširdų ačiū visiems.
D. A. Majauskas.
6682 Dumas St.,
Montreal 20.

PADEKOS

Visiems dalyvavusiems mūsų 10 metų vedybų sukaktuvėse ir už puikias dovanas, kurias mums primins tą dieną amžinai, tariame nuoširdų ačiū.

Ypatingai dėkojame mano sesutei, švogerii ir jų sūnui Jonukui Kerželiams, jam vadovaujant programai ir visam St. Paulo jaunimui, kuris prisidėjo prie programos pildymo, dainų, orkestro ir visokių pajavairino, kas mumis ir visą publiką džiugino ir mes jautėmės labai sujaudinti pamatę savo gimines ir jų draugus ir pažįstamus, gyvenančius Amerikoje.

Prašome mums atleisti, kad dėl daugybės publikos padėkojimų Kandrotu, sunku buvo vie-

Sudariusiems darbo ir buto garantijas, mane iškvičiant iš Europos į Kanadą, p-nams Tui nylams, gyvenantiems Simcoe, Ont., širdingai tariau lietuviškai ačiū.
I. Račius.

VIEŠA PADEKA

Didelį džiaugsmą ir malonumą patyrėme besilankydami Kanadoje - Toronte, Ont., savo giminių ir pažįstamų tarpe. Per dvidešimt su viršum metų nesimačius su savo miela seserimi Anele ir švogeriu Juozu Bernatoniais, su Julium Kandrotu, sunku buvo vie-

niems kitus atpažinti, nes sunaikus gyvenimas mus visus žymiai yra pakeitęs. Kuomet jūs išvykote svetiman kraštan laimės įieškoti, mes likome Lietuvoje dar maži, o dabar, visi lygiai esame praeilę.

Širdingiausia mūsų padėka priklauso Anelei ir Juozui Bernatoniais, gyv. Concord Ave., 484, Toronte, už taip nuoširdų parodytą mums rūpestingumą ir vaišingumą. Jūsų surengta jauki vakarienė mums, jūsų kilnios šeimos ir mūsų artimųjų tarpe, mums padarė gily įspūdį ir jaudinančiai nuteikė.

Ačiū, Anele, Tau už brangią Jūsų rankų darbo dovaną. Jūs namai — buvo mūsų namais. Nuoširdžiausias mūsų ačiū Adelei ir Juliiui Kandrotams, Onai ir Adomui Urnavičiams, Inž. Juozui Bernatoniui, taipgi Birutei ir Antanui Bernatoniais ir visiems kitiems, kurie mus maloniai priėmė.

Jūsų širdinga elgsena niekuomet neišdils iš mūsų atminties.

Adelė ir Jonas Davičkai.

PAJIEŠKOJIMAI

— Antanas Petraitis, Miners Hostel, Nottingham Rd., Alfreton, Derby's, England, ieško Antano Šeštoko, gyv. Kanadoje.
— Stepas Vilimavičius, paskutiniu laiku gyvenęs W. B. C. Hospital 8—C—1, Malton, Ont., Canada, ir Anita Žugaitė, gyvenusi 1665 St. Denis, Montreal, Que., Canada, prašomi skubiai atsiliepti Annai Germanienei, 433 W. Gerfield Blvd., Chicago 21, Illinois, U. S. A.
BALTICKA
LIETUVIS BATSIVIS.
Pataisymai ir užsakymai.
4666 Park Ave, Montreal.

NELAIMĖJE NETEKSI VISKO, bet

Alberto Norkeliūno

Agentūroje

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

uz \$0.01 \$1.000.00

.01 per dieną apdraudžia Jūsų visą turtą iki \$ 1.000.
Sąžiningas patarnavimas visose draudimo srityse.
Agentūra atstovauja 8-as iš rimčiausių draudimo b-vių.
5637 Jeanne D'Arc Ave., Montreal 36, Que.
Telefonas: CL 2363

PRITYRĘS KVALIFIKUOTAS LIETUVIS LAIKRODININKAS

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes. Garantuotas darbas, prieinamos kainos. Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

MOKINKIMES ANGLISKAI

LESLIE MACKINTOSH

Anglų kalbos mokytojas tarptautiniame YMCA skyriuje Montrealyje

SESIŲ MENESIŲ KURSAI PAZENGUSIEMS MOKINIAMS.

Siųskite penkis dolerius reregistracijai ir mokėkite tris dolerius mėnesiui.

Rašykite: Leslie Mackintosh Reg'd., P. O. Box 294, Westmount, Quebec.

ŽURNALAI, naujaisi BELETRISTIKOS LEIDINIAI ir įvairių sričių MOKSLO KNYGOS vokiečių kalba tiesiog iš Vokietijos per lietuvišką importo ir persiuntimo firmą.

Reikalaukite mūsų kainoraščių!

A. PAULAITIS

Importe - Exporte.

Wangen - Allgau — Germany.

Jei norite pirkti ar parduoti namus Verdune, kreipkitės pas lietuvių draugą.

C. E. DUPRAS
SERVICE REALTIES

4336 VERDUN Ave., VERDUN

Tel. YO 0529

LIETUVIAI PAS SAVUOSIUS! National Restaurant

Lietuviškas Restoranas.

SAV. M. ŠUKYS.

633 Church Ave (prie Veidun Ave) arti naujosios lietuvių bažnyčios. Tel. TR 0141
Atdara kasdien ir sekmadieniais po pamaldų.

DOMINION AGENCIES BUREAU 16 Woolworth Bldg., PORT ARTHUR, Ont., CANADA

Kas yra suinteresuotas atgabenimu giminių ar pažįstamų į Kanadą, prašau kreiptis į mūsų įstaigą, kuri jau ilgą laiką, kaip tvarko IMIGRACIJOS reikalus. Taip pat įvairių dokumentų reikalus: pasus ar pilietybės dokumentus ir laivams bilietus į įvairias pasaulio šalis.

AUKŠTA KOKYBĖ-ŽEMA KAINA

Siuntiniai į Vakarų ir Rytų Vokietiją, Lenkiją ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSRS
PER US PARCEL POST.

Užsakymuose prašoma rašyti siuntėjo ir gavėjo vardą, pavardę, adresą, pakieto numerį ir jo kainą.

Kaina U. S. dol.

5 sv. mlt. p.kavos	Nr. 14	5 sv. m. p. kavos	Nr. 18
	\$ 6.75	5 sv. g. k. taukų	\$ 9.80
2 sv. m. p. kavos		2 sv. šokolado	
1/2 sv. kakao	Nr. 15	5 sv. m. p. kavos	Nr. 19
1/2 sv. šokolado		10 sv. cukraus	\$ 9.50
1/4 sv. arbatos	\$ 5.20	12 plyt. bulijono	
11 oz. kompoto		3 sv. g. k. taukų	
		(skardinėje)	Nr. 20
4 sv. m. p. kavos		2 sv. m. p. kavos	\$ 7.15
1 sv. kakao	Nr. 16	1 sv. Aliaskos	
1 sv. šokolado		Salmon	
1/2 sv. arbatos	\$ 8.90	1/2 sv. kakao	
22 oz. kompoto		1/4 sv. arbatos	
		2 sv. m. p. kavos	Nr. 21
2 sv. m. p. kavos		1 „Qua. alyvos	\$ 6.00
1 sv. ryžių	Nr. 17	„Mazola“	
4 oz. Salmon		1 sv. saldinių	
4 oz. Tuna		1/2 sv. kakao	
6 oz. liežuvio	\$ 6.50	1/4 arbatos	Nr. 22
1 1/2 oz. j. pipirų		12 sv. gr. k. taukų	\$ 6.00
4 oz. kokoso			
3/4 oz. kardamono		Individualūs paketai	
1 1/2 oz. cinamono		ruošiami susitarus.	
1 oz. majorano		Kava į visus paketus dedama po 1 sv. skardinėse.	
1 1/4 oz. paprikos			

Pinigai: 100 DM \$ 21.50 į Vakarų Vokietiją. Dėl kitų kraštų prašome atsilaukti kurso.

HONEST AID, REG'D. 456 W. 63rd Street, CHICAGO 21, ILL. USA.

VICTORIA CLEANERS & DYERS Co.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

MONTREALIS 2836 Allard Tr. 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedami jiems „Drex“, kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gar-dinus lengvus ir sunkius. Sutaísome rūbus (iširimus), įsiuvame sagas ir pan. Kiekvieną orderį paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis,

J. Kriaučeliūnas,

A. Majauskas.

Rugpj. 12 d., sekmadieni, visi piknikan !

PLACIAU APIE PIKNIKĄ PRASOMA ŽIURĖTI MONTREALIO KRONIKOJE

MONTREAL

ATLANTO PAKTO VALSTYBIŲ KONFERENCIJA
MONTREALY

Dvylika Šiaurės Atlanto Pakto valstybių atstovų rudenį susirenka Kanadoje. Numatoma, kad konferencija bus apie rugsėjo mėnesį Montrealy, nes ministerių, diplomatų ir žurnalistų dalyvaus apie 400, o Montrealiui nesunku būsią tokių kiekį priimti.

BUS VIDURVASARIO PIKNIKAS — GEGUŽINĖ

Šį sekmadienį, rugpjūčio m. 5 dieną, po pietų, nuolatinėje Montrealio lietuvių piknikų vietoje, Ville Lasalle, už Golfo lauko, bus, kaip ir kiekvieną sekmadienį, popietinis lietuvių subuvimas.

Į subuvimą, pasižinti, tautiečiai visada gali pasikviesti svečių — latvių, estų ir kitų.

Spėjama, kad šio sekmadienio piknikas bus vasaros vidurio piknikas, nes dienos jau eina trumpyn ir dabar yra karščiausias.

Rugpjūčio gi 12 d. paskirtas KLT Montrealio sk. piknikas.

Patartina pasiimti kokį nors paklotą — kaldrą dekl ir pan., kad patogiau galima būtų pagu lėti žolėje.

MONTREALIO LIETUVIAI, visi iki vieno — dideli ar maži, jauni ar pasenę — į pirmąjį KLT Montrealio skyriaus didžiausį pikniką, kuris įvyks rugpjūčio 12 d. toje pačioje piknikų vietoje, Ville Lasalle.

Čia Jūsų laukia turtinga loterija, įvairios lenktynės, negirdėtos staigmenos ir daugybė svečių iš visos Kanados bei Amerikos.

K. L. T. Montrealio
Skyriaus Valdyba.

EVANGELIKŲ DIENOS

Kun. A. Trakis iš Čikagos ap lankė Kanados lietuvių evangelikus. Praėjusį šeštadienį ir sekmadienį jis viešėjo Montrealy. Šeštadienį Montrealio evangelikai turėjo subuvimą, kuriame kun. A. Trakis padarė platesnį pranešimą, apžvelgęs lietuvių evangelikų ir protestantų padėtį Vokietijoje ir Amerikos kontinente. Įdomu, kad Vokietijoje, Bonnos mieste pabaltiečių evangelikų yra įsteigtas bendrabutis, kuriaje išlaikomi teologijos studentai. Lietuvių ten esą 3, bet galėtų būti 6. Kun. A. Trakis plačiau apžvelgė evangelikų gyvenimą Amerikoje ir Kanadoje. Jo teigimu, Kanadoje evangelikai turi didesnių laisvių ir nejaucia nutautinimo spaudimo, kurio Amerikoje yra gana žymus. Buvo paliestos ir negerovės, kaip net įrašymas į LKV evangelikus žeminančio pravardžio vimo ir tt.

GERA PROGA.

Puikus **BUICK** 47 skubiai par duodamas geromis sąlygomis.
Tel.: VI 7634.

JIEŠKAU

Ietuvių šeimos, kuri sutiktų auginti 4½ metų mergaitę (netekusią motinos). Atlyginimas pagal susitarimą.
Skambinti 6—7 v. v. HA 3805
4815 St. Urbain St., Montreal.

ISNUOMOJAMAS

4 kambaryų butas. 359 — 8
Ave Ville Lasalle, TR 6586.

VASAROTOJAMS DĖMESIO!

Išnuomiju kambarius gražioje St. Laurent kalnų vasarvietėje St. Emile (savaitėmis, mėnesiais arba visam vasaros sezonui). Gražus ežeras, gerios maudyklės, patogus privažiavimas automobiliu arba autobusu. Prieinamos kainos.
Teirautis pas J. Adakauską tel. HE 2230 (Montreal), arba pas M. Šukį, TR. 0141.

Sekmadienį kun. A. Trakis evangelikams laikė pamaldas, į kurias susirinko apie šimtas evangelikų. Po pamaldų įvyko susirinkimas, kuriame išrinkta nauja evangelikų bendruomenės valdyba.

MONTREALY GYVENANČIŲ TEISININKŲ DĖMESIUI

Š. m. rugpjūčio mėn. 4 d. (šeštadienį) 20 val. YMCA patalpose, Park Ave 5550 (II aukšt., kamb. „A“) kviečiamas Lietuvių Teisininkų Tremtinių D-jos, Montrealio skyr. steigiamas susirinkimas, kuriame be skyriaus organų rinkimų bus svarstomi L. T. T. D-jos Garbės Teismo iškelti klausimai.

Visi, Montrealy gyvenantieji pp. teisininkai-ės maloniai kviečiami kuoskaitlingiausiai dalyvauti.

L. T. T. D. Įgaliotinis.

MĖLYNOJO KRYŽIAUS PRANEŠIMAS

Mėlynojo Kryžiaus nariai, kurie nėra susimokėję nario mokesčių, tą turi padaryti ligi šio sekmadienio, rugpjūčio 5 d. Kas laiku nesumokės nario mokesčio, neteks narystės ir draudimo. Pinigus prašoma siųsti pašto perlaidomis, banko čekiais arba gyvais pinigais šiuo adresu: Mrs. P. Juškevičienė - Miller, 3994 Rosemount Blvd, Montreal, P. Q. Dar primenama tiems nariams, kurie išvyko arba pakeitė butus, tuojau pranešti naujus savo adresus. Galima pranešti telefonu TU 6068.

Išėjama, kad su p. Juškevičiene reikia būtinai atsiskaityti, nes mišrioji grupė nuo šiol panaikinama ir jos nariai priklaūs tiesiogiai Mėl. Kryžiaus centrui, iš kurio gaus nurodymus.

SLA 123 KUOPOS NARIŲ DĖMESIUI

SLA 123 — Montrealio kuopos nariams pranešama, kad tie, kurie nėra sumokėję nario mokesčio, turi tuojau sumokėti, nes nesumokėjus — netenka narystės ir negaus draudimo ligoje arba nelaimingame atsitikime. Nario mokesčius prašoma siųsti Finansų sekretoriaus adresu: Mr. Mykolas Juodviršis, 6882 Beaulieu St., Ville Emard, Montreal, P. Q. Pinigus galima siųsti banknotais laiškuose arba pašto perlaida bei banko čekiais. Susižinoti galima telefonu: HE 5956.

SERGA P. ST. KĖSGAILA

Montrealio lietuvių visuomenės veikėjas p. St. Kėsgaila su sirgo ir gydomas Notre Dame

ISNUOMOJAMAS

kambarys Verdune su teise naudotis vitruve. Teirautis po 6 val. vakaro: 1269 Osborne Ave., Verdun.

ISNUOMOJAMAS

kambarys su virtuve pas lietuvių Verdune, 538 — 1 Ave.

ISNUOMOJAMAS

kambarys vienam arba dviem asmenim.
183 — 3 Ave., Ville Lasalle, Tel. HE 4330.

Darbo pasiūlymai.

REIKALINGA namų ruošai moteris ar mergaitė, geruose namuose, 2 vaikai (6 ir 7 metų). Turi būti švari ir mylėti vaikus. Teirautis: Mrs. G. St. Pierre, tel. EL 2066

Išvažiavimo dėliai **nebrangiai**

PARDUODAMAS NAMAS su laisvu butu apsigyvenimui.
6917 Mazarin St., Ville Emard, Montreal.

SAVAITĖS STOVYKLA SKAUTĖMS IR PAUKŠTYTĖMS

Nuo rugpjūčio 13 iki 19 d. rengiama vienos savaitės stovyklą skautėms ir jaunesniosioms skautėms — paukštytėms.

Stovyklon gali vykti visos skautės ir jaun. skautės ir visos mergaitės, kurios nori įstoiti į skautių eiles, mergaitės nuo 7 iki 17 metų amžiaus.

Kiekviena sesė, norinti vyksti šion stovyklon, užsiregistruoti įmokėdama pinigų pas savo vienoto vadovę. Užsiregistravimo terminas iki rugpjūčio 31. (Plačiau žiūr. pr. n-ry)

„NL“ SP. B-VĖS VISUOT. SUS-ME PASIKLAUSIUS.

Atkelta iš 2 pusl.

pirkė. Susirinkimas tam pritarė.

Baigiantis susirinkimui, iškilo ilgas diskusijas iššaukęs klausimas, kurį iškelė inž. Bulota, pareikšdamas, kad, jo nuomone, ryšiai „NL“ sp. b-vės su pačiu laikraščiu yra ne aiškūs, kad reikėtų rasti priemonių ir būdų labiau suglaudinti laikraštį su pačia bendrove.

Po ilgų aiškinimų, pasisakius daugeliui susirinkimo dalyvių, buvo prieita prie nuomonės, kad ištikrųjų, reikėtų ką nors daryti, kad „NL“ sp. b-vės ir „NL“ laikraščio gairės būtų pastatytos į aiškesnę vėžes, kad būtų rastos priemonės juos tampriau tarp savęs sujungti.

Išvadoje buvo pavesta naujai išrinktai valdybai surasti

VIESAS PAAIŠKINIMAS

„N. Lietuvos“ Nr. 28(222) Spaudos Apžvalgoje pasakyta, jog paskutiniame „Skunkės“ numery yra liapsusų, o ypač kiek tai liečia neteisingą faktų nušvietimą.

Sia proga turiu pasakyti, jog vienas toks straipsnis yra tilpęs tikrai per redakcijos neapsižiūrėjimą, nes medžiaga buvo gauta vėlokai ir ją nebebuvo laiko tinkamai peržiūrėti ir ištaisyti. Be to, gal per daug buvo pasitikėta korespondento autoritetu ir nusimanymu, kad jis tinkamai pašiepia tą

ginčą literatūrinėmis temomis, kuris plačiai buvo diskutuojamas JAV ir Kanados lietuvių spaudoje. Dabar paaiškėjo, kad autorius visą tą reikalingą panaudojo asmeninėms sąskaitoms su jam nepatinkamam žmogum suvesti. O tokiam reikalui humoro spauda visai nėra tinkama vieta.

Todėl paliestąjį asmenį gerb. poetą H. Nagį redakcija atsiprašo ir dar kartą pareiškia, kad tatau įvyko per neapdairumą. Kl. Giedaugas, „Skunkės“ redakcijos vardu.

SKELBIMAS.

Tillsonburgo Lietuvių Ūkininkų Klubas š. m. rugpjūčio mėn. 5 d., sekmadienį, 2 val. p. pietų, rengia paskutinę prieš derliaus nuėmimą

GEGUZINĖ - PIKNIKA

p. Mikėno farmoje (19 kelias). Gros Londono orkestras. Kviečiame visų apylinkių lietuvių atsilankyti.

ligoninėje. Jam yra padaryta kojų operacija. Linkime greičiau pasveikti!

MIRĖ SENAS LIETUVIS

Liepos 31 d. anksti rytą širdies priepuoliu mirė senas montrealietis Povilas Gudas, neseniai Ville Emarde turėjęs savo krautuvę.

DAUG ŽMONIŲ VASAROJA

Gera sušilus vasara, daugelis montrealiečių išvyko vasaroti: Val. David pp. Gurinskų viloje vasaroja dr. Drevinskienė, pp. Kriščiokaiciai; kaimynystėje — pp. Adamoniai, pp. Bakanavičiai, St. Ustache — pp. Giriniai, Rowdon — pp. Smilgevičiai, p. Natkevičienė iš J. A. V., pp. Daukšai, o daugumas atostogauja Šv. Lauryno pakrantėse ir tt.

DĖL SUSISIEKIMO SU PIKNIKŲ VIETA

„NL“ Administracija padarė žygių, kad vykstantiems į pikniką ir atgal, susisiekti bendrovė parūpintų daugiau autobusų arba dažniau leistų tuos pačius. Yra pagrindo laukti, kad prašymas bus išpildytas, kaip ir pernai.

GRAZIAI PAVYKO „NL“ GEGUZINĖ

Tikrai vasariška liepos 29 diena į Montrealio popietinių subuvimų vietą sutraukė gana didelį montrealiečių būrį. Atsilankė ir iš Amerikos ir iš kitų Kanados vietų. Iš JAV: Inž. Drąsutis su žmona, V. Sudakolskas ir A. Paškonis — visi iš Clevelando; kun. A. Trakis iš Čikagos; p. Piešina su žmona iš Worchesterio. Iš Wellando atsilankė p. Žukauskas, iš St. Catherines p. Šajauka, iš Kirkland Lake Valentinas Bernotas ir kt.

Subuvimo programa buvo gana plati ir kelė susirinkusiųjų susidomėjimą. P. J. Leknickui, p. Bagdžiūnui, p. Jaspelkiui ir p. L. Gudui vadovaujant buvo daromos lenktynės. Vyrai bėgo su pypkėmis; pirmenybės laimėjo St. Aneliūnas. Moterys lenktyniavo su šaukštais, pripildytais pupelėmis; pirmą vietą laimėjo Zina Rudžanskaitė ir lenktynės su adatomis laimėjo p. Barauskienė. Vaikams taip pat buvo lenktynės. Berniukai bandė sugebėjimus lenktyniauti maišuose;

TORONTO

KANADOS LIETUVIŲ TARYBOS SKYRIAUS VISUOTINIS SUSIRINKIMAS

Prieš dvejus metus, sekmadienį, kurie atveža svaigina rybos skyrius, š. m. rugpjūčio mėn. 11 d. šeštadienį 7 val. vakaro United Church patalpose (Bathurst - Lennox g-vių kam pas) šaukia visuotinį susirinkimą.

Toronto Tarybos skyriaus iniciatyva ir rūpesčiu buvo sukurta įvairių Toronto organizacijų komitetas, kuris po paskutiniu laiku įvykusio lietuvių surašinėjimo, stovi prieš persiorganizavimą į vietinės bendruomenės organą.

Susirinkimo programoje įtraukti bendruomenės kūrimo klausimai ir taip pat skyriaus veiklos pranešimai ir svarstymai.

Susirinkimui kviečiama lietuviškoji visuomenė, kuri suprantą ir aktyviai paremia platesnės apimties organizacinio darbo rimtį.

SLA KUOPOS PIKNIKAS

praėjo smagiai ir jaukiai; žmonių buvo labai daug ir kuopai liks gražaus pelno.

Vienas ir nemalonus reiškinys, kurs nedaro lietuviams garbės, tai tas, kad kai kurie žmonės ne tik, kad atsiveža dėl savęs truputį išsigerti, kas būtų pateisinama, nes taip daryti

Nepraleiskite auksinės progos atsilankyti į linksmą, vasarišką

POBŪVI

kuris įvyks šeštadienį, rugpjūčio mėn. 11 d. 8 val. vak. geriausioje ukrainiečių (UNF) salėje, College Str. 297.

Šokiams gros pirmą kartą Toronte Hamiltono lietuvių „AIDO“ kapela.

STIPRŲS IR SILPNI
GĖRIMAI, UZKANČIAI.

Iėjimas \$ 1.00.

Dvariono Paminklui Statyti Komitetas.

Imigracijos (darbo, buto garantijų sudarymas), nuosavybės perleidimo, paskolų parūpinimo, palikimų, pilietybės ir kiti reikalai. — Atstovavimas teismuose ir įstaigose. — Dokumentų patvirtinti vertimai ir nuorašai. — Visokeriopos informacijos. — Gynimas lietuvių interesų Kanadoje ir kitose valstybėse atliekamas pri-turusių teisininkų ir kalbininkų, studijavusių Amerikos ir Europos univeristetuose.

JONAS J. JUSKAITIS

TEISINĖS - KALBINĖS PAGALBOS BIURAS

907 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada, Tel. PL 4880

pirmenybės laimėjo Edmundas Baltuonis. Mergaitės šaukštuo nešė žirnius; laimėjo Aldona Burbaitė. Lenktynės buvo žiūrimos labai gyvai ir sudarė linksmų momentų.

Labai rimtai ir dideliu atsidėjimu vyko šokių konkursas, kuriam vadovavo p. Česna, p. Gosaitė ir p. Ambrasas. Jury komisija iš visų šokėjų atrinko po dvi poras iš Sukutinio, Valso ir Tango. Po to, šokant valsa, iš 6 porų buvo atrinktos 3 poros, o iš šių — pirmą prizą gavo Jonė Pauliūtė ir Vytautas Mašalas, antrą prizą — Elvyra Gosaitė ir Alfonsas Kersulis ir trečią prizą — p. St. Gampp ir Vytautas Paulius.

Visi alimėtojai gavo dovanų.

Į galą laimėtojų garbei ir visų pobūvio dalyvių malonumui p. Sabalys ir p. Mašalas lūpinėmis armonikėlėmis davė muzikinį momentą.

Visiems pobūvio dalyviams už atsilankymą, visiems konkursų vykdytojams ir dalyviams ir muzikantams didelis ačiū.

KLAIIDOS PATAISYMAS
Praėjusioje „NL“ numery išbrovė iš nesusipratimo kilu-

NAUJA LAS VALDYBA

Po tūlų krizių, liepos 23 d. buvo Toronto LAS susirinkimas, kuris išrinko naują valdybą, pasiskirsčiusią pareigomis: St. Jokubickas — pirm., M. Usvaltaite — sekr., St. Pačiūnas — izd., A. Usvaltas — kult. vad. ir M. Užameckas — narys. Rev. kom.: J. Naujokas, V. Jakubickienė ir V. Butrimas.

VEDYBOS

Viktoras Norkus susituokė su Birute Viliūšyte, Juozas Gvil-dys su Vanda Lukoševičiute, Juozas Adomavičius su Natalija Kazlauskaite. Laimingo gyvenimo!

SKAUTŲ RĖMĖJŲ ŽINIAI

Toronto Skautų-tų Namų stat. Fondo loterijos traukimas, susidarius sunkumams dėl atsiskaitymo su užsienyje platinamais bilietais ir dėl vasaros atostogų, nukeliamas į 1951 m. lapkričio mėn. 1 d. Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.

Toronto Sk. Namų Stat. Fondo Valdyba.